

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXXI Sausis - January 30, 1986 Nr.5
TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Gorbačiovo planas

Nuginkluoti tik Ameriką

Vytautas Meškauskas

Kas matė 'eilinių piliečių viršūnių konferenciją' per ABC TV sausio 19 d. vakare, kurioje diskutavo Leningrado ir Seattle piliečių grupės, gali lengviau įsivaizduoti, kaip sunku susikalbėti su sovietais - jie visi skamba kaip užsukti vienos melodijos gramafonai. Kas iš sovietų gali suabejoti savo vyriausybės elgesiu, jei tai užfiksuojama filme? Tokių pas sovietus, po 70 metų vieno režimo, jau sunku rasti.

Aiškliai matėsi, kad sovietų eilinių piliečių 'reprezentantai' buvo iš anksto paruošti galimiems klausimams, net du stačiatikių šventikai buvo atvesti, jei iškiltų tikybos laisvės klausimas, kuris tačiau nebuvo pajudintas. (Norint paliūdyti pažiūrų laisvę JAV-se buvo parodyta maža demonstracija prie ABC patalpų per tą transliaciją. Eisenoje matėsi ir viena moteris su lietuviška trišpalve. Sovietų pilietės reakcija į tai: ir pas mus yra demonstracijos, tik jos nepalyginti gausingesnės!)

Tai gera įžanga į paskutinių Gorbačiovo pasiūlymų svarstymą. Kaip žinia, prieš pradėdant vėl posėdžiauti Ženevos atominio apsiginklavimo sumažinimo konferencijai, jis staiga pasiūlė palapsniui atsisakyti nuo atominų ginklų. Per artimiausius 5-8 metus kiekviena pusė sumažintų pusiau savo atominius ginklus, kurie gali pasiekti kitos pusės teritoriją, ir būtų atsisakyta nuo erdvės ginklų išvystymo, bandymo ir įtraukimo rikiuotėn, kartu reiktų susilaikyti nuo atominų ginklų bandymų. Šia proga Maskva pratęsia savo moratoriumą - atominų ginklų bandymo su laikymą - dar 90 dienų.

Pradedant 1990 metais, visi kraštai užšaldytų savo atominius arsenalus ir pasižadėtų jų nevertoti ne savo teritorijoje. JAV ir SSSR toliau tęstų savo palapsni nusiginklavimą iki 6,000 atominų užtaisų (warheads), galinčių pasiekti kitos pusės teritoriją, kiekvienai jų ir atsisakytų nuo likusių vid. atstumo atominų ginklų. Taip pat būtų atsisakyta nuo taktinių ginklų, galinčių pasiekti taikinius mažiau kaip 642 m. nuotolyje. Pagaliau tarp 1995 ir 2000 metų būtų

sunaikinti visi likusieji atominiai ginklai su visuotinu sutarimu, kad tokie ginklai niekadės nebus vėl pagaminti.

Prezidentas Reaganas tą sovietų pasiūlymą pavadino 'idomiu' ir žadėjo jį rūpestingai išstudijuoti. Tiesą sakant, jis pats siūlė atsisakyti nuo atominų ginklų jau prieš tris metus. Su ta mintimi žaidė ir Carterio administracija.

Pavišutiniškai žiūrint, atominiai ginklai niekam nėra reikalingi, nes pradėjus ar tęsiant su jais karą, nugalėtojui ir nugalėtam grąšo toks sunaikinimas, kad pergalės noras negali būti pateisinamas. Už tai jau Carterio laikais buvo pradėta galvoti nuo jų atsisakyti, sustiprinant konvencionalinį (ne atominį) apsiginklavimą. Šioje srityje sovietai tada turėjo didelę - ir šiais laikais dar turi ne mažą - persvarą. Tos persvaros sumažinimas, buvo tada galvojama, leis atsisakyti atominų ginklų, kurių tada - prieš 6-7 metus - amerikiečiai turėjo daugiau.

Reaganas pradėjo savo strateginio apsigynimo iniciatyvą, kuri eventualiai leistų apsiginti nuo atlekiančių raketų, kas būtų dar vienas argumentas už atominį nusiginklavimą, nes atominiai ginklai nereikalingi, jei jie negali pasiekti priešo teritorijos.

Taip samprotaujant užmirštama, kad atominiai ginklai iš tikro užtikrino taiką jau daugiau kaip 40 metų

Vasario 16 d. 4 val. p. p. Clevelande rengiamame Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjime Dievo Motinos parapijos auditorijoje Grandinėės šokėjai tliks meninę programą. Nuotraukoje Grandinėės šokėjos šoka "Tolkašokį".
J. Garlos nuotr.

Klaipėdos atvadavimo minėjimas

Toronte

J. Varčius

Klaipėdos krašto atvadavimo 63-jų metų sukaktis Toronte buvo paminėta sausio 19 d., sekmadienį. Prisikėlimo parapijos šventovėje buvo atnašautos Mišios už mirusius vadavimo vadus, kovoje žuvusius savanorius karius ir šaulius. Lietuvių

tarp abejų super-valstybių. Atsisakyti tos garantijos - būtų šokti į visai nežinomą ateitį!

(Nukelta į 2 psl.)

namuose įvyko pagrindinis minėjimas 3 val. p.p., kuriame dalyvavo per 300 tautiečių. Minėjimą surengė LSST jūrų šaulių kuopa 'Baltija', talkinama KLB Toronto apylinkės valdybos.

Minėjimas, Mindaugo salėje, pradėtas šaulių, kūrėjų-savanorių ir skautų organizacijų vėliavų (6) inešimu, kurios buvo išrikiuotos prie scenos, išpuoštos gėlėmis ir Klaipėdos vaizdų dekoracijomis. Programai sklandžiai vadovavo 'Vilniaus' karalai-

tė Indrė Čuplinskaitė. Invokaciją skaitė kun. E. Jurgutis, OFM. Įžanginį žodį tarė 'Baltijos j. š. kuopos pirm. J. Zavys, iškviėtės į sceną Klaipėdos sukilimo dalyvį Stasi Pociūną, kuris čia buvo pagerbtas apdovanojant gėlių žiedais.

Prasmingą įžanginę kalbą pasakė Lietuvos generalinis konsulas dr. J. Zmuidzinas, priminęs, kad kiekvienas minėjimas yra prisiminimas mūsų laimėjimų ar pralaimėjimų. Klaipėdos prijungimo nuopelnas priklauso mažlietuviams, kurie amžių bėgyje išlaikė lietuviškus papročius išsaugojo lietuvišką etnografinę žemę. Jie pirmieji suformulavo reikalavimus prijungti Klaipėdos kraštą prie Lietuvos. Mažlietuviai Lietuvai daug davė kultūros srityje, kurie pirmieji padėjo pagrindus lietuvių kalbos rašybai. 1547 m. mažlietuvius Mažvydas išleido pirmą lietuvišką knygą. Kristijonas Donelaitis, mūsų žymiausias poetas, išryškino lietuvių kalbos grožį, atidarė lietuvių literatūros naują epochą ir jis mums yra tiek brangus, kaip italams Dantė. Klaipėdos sukilimas ir jo atvadavimas yra sveika politinė vizija Lietuvos ateičiai.

(Nukelta į 3 psl.)

Vilnius žiemą nuo Žirmūnų tilto.

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Kas darosi Pietiniame Jemene. - Gandai apie ark. P. Marcinkų. - Seniai lauktas naftos kainų kritimas.

Neįtikėtina žinia: marksis tai verčia vyriausybę, kad ją pakeisti kita tokia! Paprastai girdime apie marksistų sąmokslus nuversti dešines vyriausybes.

Toks neįprastas įvykis atsitiko pietiniame Jemene. Tai pietinio Arabijos pusiasalio viena skurdžiausių viso pasaulio valstybė, turinti apie du milijonus gyventojų, kurių, tiesą sakant, dar niekas nesuskaičiavo. Gavęs 1967 m. nepriklausomybę iš britų, Jemenas už poros metų pateko į marksistų rankas, kurie nutraukė ryšius su JAV ir pasirašė 20 metų draugiškumo sutartį su sovietais, gavusiais jiems labai svarbias bazes. Iš Jemeno aerodromų pakilę sovietų tolimos žvalgybos lėktuvai seka kas dedasi amerikiečių bazėje Diego Garcia, 2,200 mylių į rytus Indijos vandenynė. Iš Jemeno arti Etiopiją ir Somaliją, kurių paskutinioji išsprūdo iš sovietų orbitos.

Jemene tarp 1969 ir 1978 metų buvo trys perversmai, kurių rengėjai kaltino valdytojus per lėta revoliucija. Po paskutinio perversmo 'prezidentas' Nasser Mohamed pavarė savo varžovą, buv.

Gorbačiovo planas...

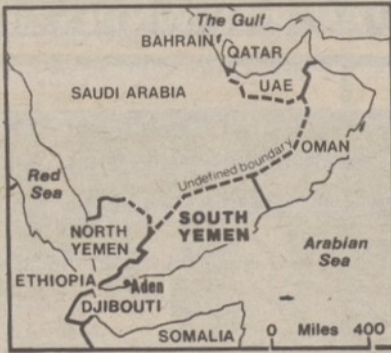
(Atkelta iš 1 psl.)

Iš tikro tik atominiai ginklai sulaiko ir nuo konvencionalinio karo, kurio nė viena pusė nenori pradėti, nes jei ji pradėtų karą laimėti, pralaiminti pusė pradės naudoti atominius ginklus.

Taip žiūrint, protingiausias pasiūlymas būtų kol kas tik sumažinti skaičių atominių ginklų, kurių abi pusės turi per daug, iki tokio laipsnio, kuris neleistų nei vienos pusės sunaikinti vienu, staigiu puolimu.

Be to, atominių ginklų jau turi ir kitos valstybės. Teoriškai, jei visi atsisakytų atominių ginklų, o vienas - pvz. Libijos Qaddafi - staiga ištrauktų iš kur nors atominę bombą, jis galėtų visai rimtai terorizuoti visą pasaulį.

Tai reiškia, kad santykiai tarp abiejų super-valstybių bei kitų didžiųjų valstybių turėtų būti tokie geri, kad leistų kontroliuoti ne tik viena kita, bet ir kitas mažesnes valstybes. Kad taip būtų galimoje numatyti ateityje, sunku patikėti. Seattle-Leningrado eilinių piliečių diskusijos tai ryškiai pabrėžė. Ko Gorbačiovas savo pasiūlymu siekia - yra nu-ginkluoti tik Jungtines Amerikos Valstybes.

prezidentą Ismail, kuris buvo labai griežtos komunistinės santvarkos šalininkas, tuo tarpu Mohamed dairėsi kaip gauti kokios pašalpos iš savo turtingų kaimynų. Ismail pabėgo į Maskvą, iš kur grįžo tik pereitais metais. Tas Ismail, atrodo, suorganizavo perversmą prieš Mohamedą kaip tik tuo metu, kai jo ministeris pirmininkas bei užsienio reikalų ir prekybos ministrai buvo Maskvoje.

Sprendžiant iš Maskvos pranešimų, sovietai nelabai susigaudė kas ten iš tikro vyksta. Iš pradžių TASS pranešė, kad atentatas prieš Mohamedą nepavykęs ir jo sumanytojai buvo sušaudyti, jų tarpe ir Ismail. Tas pranešimas neatatiko tikrovei. Vėliau buvo paskelbtas Sovietijoje viešinių P. Jemeno ministerių atsišaukimas 'Priešintis klasės priešui', o dalį sovietų pareigūnų, kurių ten yra apie pora tūkstančių, šeimų evakuavo karališka jachta Britannia, plaukiančia į N. Zelandiją ...

Prieš pat Kalėdas italų magazinas L'Espresso paskelbė, kad ark. Paulius Marcinkus bus paskirtas popiežiaus nuncijum D. Britanijai. Ten buvęs nuncijus, šveicas ark. Bruno Heim išėjo į pensiją.

Anot londoniško The Economist, Marcinkus esąs 'a burly American prelate of Lithuanian origin', kuris organizavo popiežiaus keliones svetur ir syki išgelbėjo popiežiaus Pauliaus VI gyvybę. Jis taip pat buvo Vatikano banko prezidentas. Po Milano Banco Ambrosiano bankroto, Italijos policija norėjo apklausti Marcinkų, tačiau jis atsisakė būti kvočiamas ir nuo to laiko nekėlė kojos iš Vatikano. Pagal italų magazina, popiežius norėjo jam padėti išeiti iš susidariusios padėties paskirdamas į savo diplomatinę tarnybą, užtikrinančią imunitetą.

Tą L'Espresso žinią nepalankiai sutiko Britanijos katalikų hierarchija, po ko Vatikanas paneigė tą sumanyimą.

Tam atsitikimui kreipiam daugiau dėmesio dėl to,

kad - pagal tradiciją - popiežius skiria savo nuncijus neatsiklausdamas vietos katalikų hierarchijos nuomonės. Jei po triukšmo dėl Marcinkaus paskyrimo Vatikanas į Londoną pasiųs kokį lengvai sukalbama prelatą, kuris nenorės per daug primesti savo valios vietos bažnyčios reikaluose, ir kitų kraštų katalikai turės precedentą reikalauti sau patinkamą nuncijų. Tomis pačiomis žiniomis, Marcinkaus Amerikoje nenorį matyti ir Amerikos vyskupai.

Pereitos savaitės pradžioj naftos kainos pagaliau nukrito žemiau 20 dol. už 33 galionų statinę. Rašome 'pagaliau', nes faktinai to jau seniai buvo laukiama, nors šiame krašte kainos už benziną ir namų šildymo naftą - dar šias eilutes rašant - buvo tokios, tarytum naftos statinė dar kainuotų 30 dol. Skaičiuojama, kad benzinas, išeinant iš naftos 20 dol. kainos už statinę, turėtų kaštuoti bent 20 centų mažiau, negu dabar, už galioną. Ar taip atsitiks - didelė dalimi priklausys nuo to, ar nebus pakelti muitai už ižvežamą naftą. Prezidentas to nenori, bet kadangi biudžetą be naujų pajamų bus labai sunku suvesti taip, kaip to reikalauja naujas įstatymas išakęs palaipsniui mažinti deficitą - o tada reikėtų smarkiai sumažinti ir krašto apsaugai numatytas išlaidas - Reagas susidurs su tokiu spaudimu pakelti naftos muitą, kas išlaikytų jos kainas jau įprastam dabartiniam lygyje, kad turės jam pasiduoti.

Naftos kainos kritimas sukels nemažai ūkinių sunkumų ją eksportuojančiom valstybėm, jų tarpe ir Sovietų Sąjungai. Kai kurios - kaip pvz. Meksika, Venezuela, Ni geria, Indonezija - yra labai išiskolinusios Amerikos ban-

Iš kitos pusės

Dar kartą grįžtu prie kitų tautų asmenvardžių ir vietovardžių rašymo. P. m. gruodžio LAISKAI LIETUVIAMS persispausdino kažkokios, turbūt tarybinės, Lietuvių kalbos komisijos išleistas taisykles. Įvade rašoma:

"Lietuvoje, žinoma, šių taisyklių bus laikomasi, bet čia, išeivijoje, ne visi norės jas priimti... Vis dėl to spaudoje reikėtų stengtis pasiekti kiek galima daugiau vienodumo."

Ką tai reiškia? Ar tai, kad kalbos skyriaus red. kun. Juozas Vaišnys, S. J. dėl 'švento vienodumo' yra pasiryžęs laikytis visai nelogiško sprendimo? Iki šiol LAISKAI LIETUVIAMS svetimų pavardžių neprievertavo. Pvz. tame pačiame Nr. yra Chiara Lubich, o ne kokios Kiaros Lubičaitės ar Lubičienės straipsnis. Tačiau ideologiškai jiems artimam DRAUGE visaip pasitaiko. Jo gruodžio 31 d. Nr. paskutiniam puslapyje pagerbiama Stella Sheputis už prisiųstą 30 dol. auką, tačiau 2 ps. korespondentas Europoje K. Baronas mini V. Vokietijos krašto apsaugos ministerį Viornerį ir socialdemokratą Višnievski, nors buv. kanclerio pavardę rašo ne Šmitas, bet Schmidtas, atseit laikosi vokiškos rašybos, prikerdamas tik lietuvišką galūnę. Ar tai reiškia, kad kanclerio pavardės negalima iškraipyti, bet mažesnius pareigūnus galima 'sulietuvinti', o taip pat nesulietuvinama aukotojų pavardžių rašyba?

Jei būtinai reikalinga 'šviesa iš Rytų', galiu nurodyti jau šioje vietoje paminėtą Vismanto Radžiūno pasisakymą LITERATŪROS IR MENO 'septynių dienų' skiltyje. Ten jis net teigia:

"Tikslus leidinio užrašymas — jis kalba apie svetimų laikraščių pavadinimus — yra dokumentinis aktas, taigi iškraipyti pavadinimai yra juridinė klastotė."

Visai tą patį galima pasakyti ir apie svetimų pavardžių rašymą. Viorneris su Višnievskiu galėtų patraukti Baroną teisman už jų pavardžių iškraipymą!

Suprantu, kad Lietuvoje, verčiant iš rusų, sunku žinoti, kaip iš tikro rašoma tokia ar kita pavardė, tačiau sekti tokiu pat pavyzdžiu čia, t. y. kažkokiais sumetimais klastoti pavardžių rašymą, yra tikra nesąmonė, sunkinanti tarpusavio susižinojimą. (vm)

kams, kurie gali dėl to nukentėti. Tai prisidėjo prie akcijų vertės, kuri metų pabaigoje buvo labai pakilusi, nukritimo.

Tačiau daugiausia prie tos vertės kritimo prisidėjo Federal Reserve nusistatymas nesumažinti nuošimčių už bankams duodamas paskolas. Buvo laukiama, kad tai bus padaryta norint pagyvinti ūkinį gyvenimą. Nuo to tačiau sulaikė pradedančios kilti kainos, kuo galėjo įsitikinti ir eiliniai vartotojai... Infliacijos baimė šiuo metu dar neleidžia sumažinti to procento.

PATIKSLINIMAS: Dirvos š.m. 3 nr., straipsnyje

apie JAV ūkinę būklę, išibrovė klaida. Atspausdinta, kad šiais metais automobilių bus p a r d u o t a 7.7 milijonai. Turi būti p a g a m i n t a. Kartu su importuotais sunkvežimiais, autovežimų Amerikoje parduodama beveik dvigubai daugiau.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

DRIVERS-COMPANY, TEAMS, SINGLES. We need safe experienced over-the-road drivers for a Midwest based irregular route carrier. Top equipment, wages, fringes. REQUIREMENTS: Good safety record, 6 mos. recent OTR driving, 2 yrs. verifiable experience. \$25,000 plus a yr. Call for applications at Munson Transportation, 1-800-447-8551.

Amber Gintaro Galerija

505 East 185 Street • Euclid, Ohio 44119

Tel. (216) 531-3500

PAVEIKSLŲ IRĖMAVIMAS

Didelis pasirinkimas medžio išdirbinių, gintaro, įvairių MENO darbų.

GALERIJOS VALANDOS: Antradienį ir trečiadienį nuo 10:00 AM iki 5:00 PM., ketvirtadienį ir penktadienį nuo 3:00 PM iki 7:30 PM, šeštadienį nuo 10:00 AM iki 5:00 PM. Sekmadieniais ir pirmadieniais galerija uždaryta. Norintieji specialaus apžiūrėjimo — skambinkite tel. 531-3500.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai gražinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ruoškimės ALT Sąjungos Seimui

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdyba, kuriai pirmininkauja dr. Leonas Kriaučiūnas, savo aplinkraštyje Nr. 8, informuoja Sąjungos narius apie artėjantį ALT S-gos Seimą bei kitus reikalus.

Dar taip neseniai, rodos, Tautinės Sąjungos Seime Clevelande buvome išrinkti į Sąjungos valdybą dviejų metų kadencijai, o jau artėjame prie mūsų kadencijos pabaigos. Pats laikas rūpintis ir artėjančiu Seimu. Pirmoje eilėje iškyla vietos klausimas. Nesinorėtų rengti tose vietovėse, kur dar neseniai buvo praeiti Seimai. Pasitarę su kai kuriais skyriais, Sąjungos valdybos posėdyje nutarėme sekanti Seimą rengti Los Angeles, CA. Seimą globoti ir pasirūpinti parengiamaisiais darbais mielai sutiko Los Angeles Tautinės Sąjungos skyrius, su energingąja pirmininke p. R. Sakiene priešakyje. Seimas įvyks 1986 m. gegužės 24-26 dienomis. Seimo pagrindiniais kalbėtojais pakviesti, ir mielai sutiko dalyvauti, Dirvos politinis komentatorius Vytautas Meškauskas ir buvęs ALT S-gos pirmininkas inž. Jonas Jurkūnas.

Gal iš pirmo žvilgsnio kaip nugašdins vieta. Ne vienas gal pasakysite, kad per toli ir per brangu nuvažiuoti. Mes tą labai gerai apsvaistėme. Žinoma, toumo nepaakeisime, bet nuvažiavimas bus pigesnis negu, pav., į St. Petersburgą Floridoje. Ir štai kodėl. Planuojame organizuoti ekskursiją lėktuvu iš Chicagos. Tas žymiai sumažins kainas. Artimesnių vietovių atstovai ir svečiai galės nesunkiai su mašina pasiekti Chicago ir prisijungti prie ekskursijos. Net St. Petersburgo atstovai pažadėjo atvažiuoti iki Chicagos su mašina ir vykti į Seimą kartu. Kai tik turėsime daugiau informaciją apie organizuojamą kelionę, tuojau painformuosime. Pastenkime iš anksto planuoti savo

atostogas ir dalyvauti Seime. NUO JŪSŲ GAUSAUS IR AKTYVAUS DALYVAVIMO PRIKLAUSYS IR SEIMO PASISEKIMAS!

Jei kas turėtumėte kokių pageidavimų bei sumanymų, prašome iš anksto pranešti valdybai, kad galėtume atkreipti dėmesį ruošiant Seimo programą.

Artinasi Vasario 16-sios minėjimai. Pasistenkime prisidėti prie minėjimo organizavimo ir gausiai juose dalyvaukime. Savo aukomis paremkime Amerikos Lietuvių Tarybos pastangas, kuri virš 40 metų veda bekompromisinę kovą dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės. ALTo pirmininku yra Teodoras Blinstrubas, buvęs tris kadencijas Tautinės Sąjungos pirmininku.

Neseniai buvo išleista Jono Švobos knyga 'Seiminė ir Prezidentinė Lietuva'. Tai yra didelis įnašas į mūsų išsivijimo visuomeninį, kultūrinį ir politinį gyvenimą. Tai istorinė medžiaga mums ir ateities kartoms. Sąlygoms leidžiant, prašytume skyrius pasistengti surengti knygos pristatymą platesnei visuomenei. Ypač būtų naudinga su šia knyga supažindinti mūsų jaunimą.

Knygą išleido Vilties Draugijos leidykla su ALT S-gos Detroito skyriaus parama.

(Atkelta iš 1 psl.)

Įdomią paskaitą skaitė iš Chicagos atvykęs Povilas Vaičekauskas, kuris 1944-45 m. Aukštaitijoje 'Klevo' varsu veikė su savo būriu, kaip partizanas. Savo paskaitos išangoje prelegentas trumpai priminė Klaipėdos krašto atvadavimo istorinius įvykius. Plačiau pasakojo savo pergyvenimus vykstant partizaniniam karui ir kalinių žiaurų naikinimą koncentracijos lageriuose. Partizaninis karas prasidėjo 1944 m. rudenį, kai grįžo Raudonoji armija ir paskelbė jaunų vyrų mobilizaciją, kada jie nevyko į mobilizacijos įstaigas ir pasislėpė miškuose. Vyko žiaurios kautynės miškuose ir kaimuose, nes partizanai savo menkais ginklais negalėjo efektyviai pasipriešinti sovietų atsiųstom divizionams. Prelegento apskaičiavimu, 1944-45 metų laikotarpyje, partizaninėse kovose Lietuvoje žuvo per 30 tūkstančių jaunų vyrų. Jis vaizdingai papasakojo apie enkavedistų žvėriškus partizanų kančias, motinų kančias, kurios atsispindėjo tuo laiku sukurtose dainose. Žuvusių partizanų lavonai buvo žiauriai išniekinami, suvežami į viešas aikštes tikslu išaiškinti jų gimines, o gyvieji buvo siunčiami 25 metams į Vorkutos lagerius, kurie buvo baiseni už Dantės pragarą. Nežiūrint baisių gyvenimo sąlygų, lietuviai buvo vieni iš sumaniausių, nepasidavę nevilties likimui. Jie organizavo streikus, skatino pasyvų pasipriešinimą, kurie sumažino vergų darbo produkciją. Kruščiovo laikais vyko atolaidis ir kaliniai palaipsniui buvo paleidžiami.

P. Vaičekauskas savo kalboje palietė ir Lietuvos jaunimą, kuris gimė sovietų okupuotoje Lietuvoje. Jo nuomone, jaunimas yra stiprios lietuvių tautinės sąmonės įtakoje, priešiškausi nusiėkęs prieš okupantą. Tas ypač išryškėjo po Romo Kalanto tragiškos mirties. Tomis dienomis vaikai su svaidyklėmis mėtė akmenukus į milicinikus ir numuštas jų uniformines kepures spardė gatvėje. Kalanta buvo okupuotos Lietuvos jaunimo at-

stovas, kuris savo gyvybę paaukojo Lietuvai ir parodė, kad lietuvių jaunimas nėra žuvis ir pasiryžęs savo gyvybę aukoti už savo krašto laisvę.

Prelegentas ragino išsiviją neužsidaryti savo rūmuose, neatsiskirti nuo Lietuvos, bet ją lankyti, užmegsti asmeninius ryšius su kovojančiu mūsų tėvynės jaunu, kurių mintys ir svajonės išreiškiamos pogrindžio spaudoje. Partizanų pradėtos kovos dar neužsibaigė okupuotoje Lietuvoje. Jos dar vyksta ir dabar, tik jau kitoje formoje, kurių tikslas išsaugoti lietuvių tautą ir pasiekti aukščiausią tikslą - atstatyti nepriklausomą Lietuvą.

Minėjimo akademinė dalis buvo užbaigta dalyvių audringu plojimu paskaitininkui ir vėliavų išnešimu. Netrukus scenoje išsirikiavo Toronto mergaičių kvartetas 'Sutartinė', kuri sudaro vadovė N. Benotienė, D. Gurklytė, Z. Gurklytė ir D. Pargauskaitė. Pritariant vadovės akordeonui, 'Sutartinė' atliko koncerto programą, kurią sudarė harmoningai nuskambėjusių 11 dainų. Kvartetas yra labai gerai paruoštas, turi labai gražių liaudies dainų ir kitų kūrinių repertuarą, tinkamą minėjimams ir pramoginiams parengimams. Šis naujas dainos vienetas savo atliekamais koncertais yra labai gerai užsirekomendavęs ir kviečiamas kitų kolonijų parengimuose atlikti programą.

Papuošus programos atlikėjus gėlėmis, KLB Toronto apylinkės valdybos pirmininkas A. Vaičiūnas ir šaulių pirm. J. Zavys pareiškė visiems dalyviams padėką ir minėjimas užbaigtas Lietuvos himnu.

Po minėjimo, užtrukusio pora valandų, dar buvo rodomas Klaipėdos atvadavimo dokumentinis filmas, kuris žiūrovus supažindino su sukilimo vadais, mažlietuvišiais veikėjais, vykusiomis kovomis ir krašto išlaisvinimu.

Parama Dirvai

Dirvos rėmų Toronto būrelis 1985 m. suorganizavo du renginius: kovo 3 d. - rėmėjų susipažinimo popietę Toronto Lietuvių namuose ir liepos 27 d. - vakaronę M.B. Abromaičių viloje, Wasagoje. Šiuose parengimuose buvo renkamos aukos ir prenumeratos. 1985 m. Dirvai paremti buvo pasiūstas iš surinktų aukų \$1,120 ir prenumeratos \$360, kanadiškais doleriais.

Būrelio valdyba, kurią sudaro pirm. B. Abromaitienė, išd. V. Matulevičius ir sekr. J. Varanavičius, š.m. sausio 3 d. posėdyje svarstė 1986 m. veiklos planus. Nutarta rengti koncertus, kultūrinės

popietes ir vakarones. Pirmas koncertas rengiama balandžio 20 d., sekmadienį, Toronto Lietuvių namuose, kurio pagrindinę programos dalį atliks solistė Regina Žymantaitė-Peters. Valdyba mano, kad koncertas bus skaitlingas dalyviams, nes pakviestoji iš New York dainininkė anksčiau gyveno Toronte, kur mokėsi lituanistinėje mokykloje, studijavo universitete ir čia turi daug buvusių draugų. Tai bus jos pirmas koncertas Toronte.

Toronto Lietuvių namų valdyba yra viena iš svarbiausių Dirvos rėmėjų, nes salių nuomoms apmokėti skiria pašalpas. Rėmėjų būrelio narių paraginti, 1985 metais Dirvą tiesioginiai stambesnėmis aukomis parėmė ir privatūs asmenys. Buvo gauta aukų ir iš Amerikos, kurios buvo persiūstos Dirvai.

ANGLIJA

JAPONIJOS TELEVIZIJA PAS LONDONO LIETUVIUS

Lapkričio mėnesio pradžioje Japonijos televizijos vienetas esantis Londone, savo programai Japonijoje nufilmavo Londone esantį lietuvių knygyną (Lithuanian Library) vedama inž. R. Baublio, jo adresas 55 Ringmer Avenue, London SW. 6.

Filmavimo metu inž. R. Baublys išaiškino, kaip knygynas atsirado, kas juo naudojasi, ir kodėl jis labai reikalingas D. Britanijoje. Tai yra labai reikalingas ir svarbus informacijos centras D. Britanijoje angliškai visuomenei naudotis, kuriam visi gali rasti jiems reikalingą informaciją, nes knygyno dauguma knygų yra anglų kalba apie Lietuvą.

Sekmadienį, lapkričio 3 d. tas vienetas nufilmavo Lietuvių šv. Kazimiero šventovėje 11 valanda šv. Mišias, kaip lietuviai meldžiasi savo kalba ir kaip skamba lietuviškos tautinės giesmės. Vienetas iš įvairių pusių nufilmavo lietuviškos šventovės tautinių motyvų dekoravimą, nes jiems labai patiko tas tautinis lietuviškas menas, kaip tautinių juostų raštas. Kryžius esantis prie upelio apie jį kviečių laukas subrandusiomis varpomis...

Tas vienetas nufilmavo visą lietuvišką-katalikišką centrą esanti D. Britanijos sostinėje iš visų pusių.

Jie prižadėjo dovanoti video filmą su šių lietuviškų centrų nufilmavimu.

S. Kasparas

REMKIME TAUTOS FONDA

nes tik nuo mūsų priklauso kiek esame pajėgūs ginti ok. Lietuvos bylą laisvajame pasaulyje.

Neužmirškime LIETUVOS LAISVĖS IŽDO pagerbdami savo artimųjų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI paremia ELTA biuletenių leidimą 6 kalbomis ir padeda skleisti informaciją apie tikrą padėtį ok. Lietuvoje.

Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.

P. O. Box 21073
Woodhaven, N. Y. 11421

Skaitykit ir platinkit
DIRVA

Daytona Beach 'SIETYNAS'

JURGIS JANUŠAITIS

Vidurinėje Floridoje, kiek daugiau šiaurės link, prie nuostabiai gražaus Atlanto vandenyno kranto sparčiai auga kurortinis miestas — Daytona Beach su plačiomis apylinkėmis.

Prieš kokį penkiolika metų ši vietovė lietuviams mažai tebuvo žinoma. Tik vienas kitas, skubėdamas Miami link, stabtelėdavo dienai, kitai atsikvėpti. Tada ir pats miestas dar buvo menkas: vienas kitas didesnis pastatas, senyvas viešbutis ar maži moteliai. Gi ilga krantine tada driekėsi senoviški, maži moteliukai arba senos rezidencijos, prieš daugelį metų statytos pasiturinčių žmonių.

Bet laikai keičiasi. Keitėsi ir Floridos veidas. Į šią valstiją pradėjo sparčiai "imigruoti" vyresniojo am-

žiaus žmonės. Ėmė čia pastoviai kurtis. Drauge ir pats miestas pradėjo sparčiai augti. Per paskutiniuosius keliolika metų Daytona Beach ir apylinkių veidas visiškai pasikeitė.

Ant Atlanto vandenyno kranto išaugo modernūs, nauji daugiaaukščiai viešbučiai ir condominium. Plačiose apylinkėse išsivystė milžiniškos statybos prekybos centrų, ligoninių, universitetų ir gyvenamųjų namų.

Tuo pačiu metu į šią gražią kurortinę vietovę dėmesį atkreipė ir lietuviai. Per paskutiniuosius keletą metų iš įvairių šiaurės miestų suvažiavo, įsigijo ar pasistatė gražius namus didokas skaičius lietuvių šeimų.

Taigi, turime naują, gyvą, kūrybingą lietuvių koloniją Daytona Beach. O kai

Daytona Beach lietuvių dainos vienetas "SIETYNAS", po repeticijos, vadovo muz. Antanio Skridulio sodyboje.

susibūrė didesnis lietuvių telkinys pradėta rimtai rūpintis ne vien tik poilsiu, ramiu ir sočiu gyvenimu, bet ir kultūrine veikla.

Į šią koloniją prieš trejetą metų atsikėlė iš Cicero, Illinois, muzikas Antanas ir Valė Skriduliai. Kiek anksčiau iš Los Angeles atkilo puikus talentas Dalila ir Balys Mackialos. Šiai kolonijai amerikiečių tarpe reprezentuoja dail. Juozas Sodaitis savąja kūryba. Kultūrininkų gretas papildė inž. Kazimieras Barūnas, akt. Ona ir rašytojas Andrius Mironai, visuomenininkas ir žurnalistas Jonas ir operos sol. Juozė Daugėlos. Sulaukėme visuomeninio gyvenimo judintojų dr. Vandos ir Vytauto Majauskų ir daug kitų. Ir dėka čia suminėtu ir daugelio kitų veiklių žmonių Daytona Beach subanguoja stipri kultūrinio gyvenimo banga.

Muz. Antanas Skridulis, tylus, ramus, savo profesiją mylintis ir kupinas ryžto taria: dainuokime. Turime pajėgų, glauskime gretas dainai!

Dalila Mackialienė, daugelį metų vadovavusi Los Angeles dramos sambūriui, skubė muz. Antanui Skriduliui talkon. Kviečiami balsingieji ir gerai valdantieji žodį. Štai po ryžto ir pastangų turime Daytona Beach lietuvių menininkų vieneta, šį kartą dar bevardį, bet pradėjusį darbą.

Tai buvo prieš porą metų. Tad šia proga su pagarba ir dėkingumu ir minime šio vieneto dalyvius: vadovai muz. Antanas Skridulis — muzikinės dalies, Dalila Mackialienė — dailiojo žodžio dalies, balsingieji: alfabeto tvarka — Barūnienė Jadvyga, Juozė Daugėlienė, Alfonsas Ilekis, Amalija Jagutienė, Veronika Janušaitienė, Antanas Kašuba, Irena Kapčienė, Gediminas Lapėnas, dr. Vanda ir Vytautas Majauskai, Ona ir Andrius Mironai, Juozas Paliulis, dr. Serapina Sukarevičienė ir Juozas Sodaitis.

Prasidėjo intensyvus darbas. Muz. Antanas Skridulis su žmona Vale užleidžia savo namus repeticijoms. Repeticijos vyksta kiekvieną savaitę. Sparčiai ruošiamas giesmių ir dainų repertuaras. Netrukus po susiorganizavimo visus pradžiugina šio meninio vieneto gražus giedojimas lietuviškųjų pamaldų metu, Prince of Peace, katalikų bažnyčioje, Ormond Beach. Giedojimu gėrimės mes, gėrisi lietuviškųjų pamaldų laikytojas kun. dr. Kazimieras Ruibys.

Ir taip dainos ir dailiojo žodžio puoselėtojai išauga į gana gerai organizuotą, savo repertuare turintį nemažai gražių dainų ir giesmių vieneta, kurį praėjusį rudenį pasivadino "SIETYNAS" vardu.

Taigi "Sietynas" per savo egzistavimo laikotarpį dalyvavo lietuvių pamaldose ir beveik visuose klubo rengtuose minėjimuose ar kituose renginiuose, atlikdamas menines programas, kurias, kaip minėjau, gerai paruošia vadovai — muz.

Antanas Skridulis ir Dalila Mackialienė. Praėjusių metų gruodžio mėn. prieškalėdiniame pobūvyje, "Sietynas" atliko debiutą, duodamas pirmąjį koncertą, kuris praėjo dideliu pasisekimu. Taigi "Sietynas" yra šios lietuvių kolonijos kultūrinio gyvenimo širdis ir siela, kuo labai džiaugiamės ir turime pagrindo pasididžiuoti.

"Sietynas" atliks meninę programą klubo ruošiamame Vasario 16 minėjime, vasario 9 d. Daytona Beach. Be to, "Sietynas" yra pakviestas meninę programą atlikti Miami Beach lietuviams vasario 16, o Pompano Beach vasario 17 d.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIŲ** apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti **ZENONUI** arba **SAULIUI** (216) 442-6810.

Muz. Antanas Skridulis ir sol. Juozė Daugėlienė.

"Amber Holidays"

1986 M. ESKURSIJOS Į LIETUVĄ

Kovo 26	—\$1247.00	Liepos 21	— \$1480.00
Gegužės 7	— 1344.00	Rugpiūčio 14	— 1555.00
Gegužės 14	— 1568.00	Rugsėjo 2	— 1885.00
Gegužės 20	— 1665.00	Rugsėjo 17	— 1421.00
Birželio 18	— 1539.00	Spalio 1	— 1538.00
Liepos 16	— 1731.00	Gruodžio 26	— 1476.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite 1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkom dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

PUIKIAUSIUS KAILIUS RASITE

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

Po krikštynų skambaus Dainavos vardo ansamblio stovyklos benruomenėje įgijo dar daugiau simpatijų, o iš vadovybės greičiau sulaukdavo reikiamos paramos. Dainavos pasisekimu ypač džiaugės, jos vargais ir rūpesčiais sielėjos stovyklos vadovas dr. A. Gylys ir stovyklos kultūros vadovas Simas Sužiedėlis. Stovyklos vadovas dažnai priiminėdamas įvairius stovyklą belankančius svečius, matė, kiek daug Dainava duoda lietuvių tremtinių tautinei ir kultūrinei reprezentacijai. Stovykla be ansamblio būtų, lyg giria be paukščių čiulbėsio, lyg pieva be margaspalvių žiedų. Ansamblis giedojo sekmadieniais per pamaldas stovyklos bažnyčioje, dainavo per įvairias iškilmes ir gausių stovyklos suvažiavimų parengimus. Ansambliciai dirbo daug ir nuoširdžiai. Tačiau UNRRA, o vėliau IRO vadovybės jų darbas nelaikyta darbu, ir jie buvo verčiami dirbti armijos darbovietėse. Stovyklos vadovas dr. A. Gylys daug pastangų padėjo, kol Dainavos vyrus išgelbėjo nuo darbų už stovyklos ribų. Jei tai nebūtų pasisekę, ansamblis būtų subyrėjęs, ir ne kartą jam toks pavojus grėsė.

Dainavos ansamblio gyvybei gręsta dar ir kitokio pavojaus. Meninis kolektyvas tegali augti ir stiprėti tik tuomet, jei jis nuolatos trykšta naujomis gyvybėmis, jei kopijama į aukštumas, kurios atveria kaskart vis platesnius akiračius. Dainava prasiskynus kelią į tremties ansamblių pirmąsias eiles sustingo. Jo koncertai, tegu ir aukšto meninio lygio, stovyklos gyventojų nebedomino tiek, kiek pirmiau. Alfonso Mikulskio ir Stepo Sodeikos tautinių ansamblių koncertai Hanau lietuvių stovykloje kiek temdė Dainavos ligšiolinį spindėjimą. Ir pačių ansamblicių pradėta galvoti apie naujus kelius, kuriais Dainava turėtų pasukti. Dainavo atsидūrė kryžkelėje: reikėjo apsispręsti, ar eiti senuoju įprastiniu keliu, ar ieškoti naujo.

Choras per įvairias iškilmes bei savo koncertus bažnyčioje pradėjo darytis nuobodus. Jo koncertus nebe daug pajvairindavo ir tautiniai šokiai. Į choro koncertus retkarčiais įvedimas orkestro nedaug jų meninį lygį tepakeldavo. Besvarstant, kuriuo keliu Dainavos ansamblis turėtų pasukti, gyvu pavyzdžiu piršosi Stepo Sodeikos ir Gasparo Veličkos Lietuvių tautinis ansamblis, iš pradžių buvęs

Praeitin žvilgterėjus (3)

Dainavos ansamblio užuomazga

Aleksandras Merkelis

Wiesbadene, o vėliau persikėlęs į Seligenstadto lietuvių stovyklą.

Stepo Sodeikos ir Gasparo Veličkos Lietuvių tautinis ansamblis dainą ir šo-

kius jungė su vaidyba. Šis ansamblis, be gausių koncertų, taip pat davė ir tris su dainomis ir tautiniais šokiais susietus G. Veličkos parašytus ir režisuotus vai-

dinimus: **Atsisveikinimas, Nemunas žydi ir žmonės prie vieškelio.** Šie vaidinimai, nukelį žiūrovą į dainos gimtinę — Lietuvos kaimą, tremtyje turėjo di-

1946 m. birželio 7 d. Hanau, Vokietijoje, po ansamblio Dainava krikštynų akto: krikšto tėvai, dirigentas, akompaniatorė, tautinių šokių vadovė, chormeisteris, valdyba bei amerikonų aukšti pareigūnai.

Dainavos ansamblis 1946 m. gegužės 3 d. Hanau stovykloje motinos dienos minėjime pamaldų metu.

Po Dainavos ansamblio premjeros "Kryžkelėje" 1947 m. Hanau stovykloje su dirigentu Broniu Jonušu ir režisierium-rašytoju Antanu Škėma, sėdi trečias iš dešinės.

delį pasisekimą. Kad tuo keliu ansambliciai turi eiti buvo įsitikinęs ir muzikas A. Mikulskis ir su savo ansambliu buvo pasiryžęs statyti Lietuviškas vestuves.

Dainavai apsisprendus statyti operetinio žanro veiklą, jos administratorius Kęstutis Miklaševičius (buvęs St. Sodeikos ir G. Veličkos tautinio ansamblio administratorius) pradėjo dairytis, kas iš rašytojų tokį veiklą galėtų ir sutiktų parašyti. Tuo veikalu norėta atžymėti Dainavos ansamblio dviejų metų sukaktį. Laiko buvo nedaug ir, nebegalint veikalo parašyti ir juo labiau jo pastatyti, ieškota kompromisinės išeities: apsispręsta statyti dainų ir tautinių šokių montažas. Jį sutiko paruošti ir surežisuoti dramos aktorius Antanas Škėma. Jo paruoštas dainų ir tautinių šokių montažas buvo pavadintas reikšmingu vardu **Kryžkelė**. Jos premjera įvyko 1947 m. lapkričio 15 d. Anexo gražiai įrengtoje salėje, Cardwellstrasse.

Raudonajai armijai ant rą kartą žygiuojant į Lietuvą, lietuvių tauta atsидūrė didžiojo kryžkelėje, ir kiekvienas turėjo apsispręsti, kas daryti: likti tėviškėje ir, kenčiant terorą, laukti, kada bus nužudytas ar Sibiran išvežtas, trauktis girion ir iš čia kovoti su užpuolikais, ar pasukti į Vakarus ir ten, vargą vargstant, laukti išvadavimo.

A. Škėma **Kryžkelėje** vaizduoja vyrą su žmona bėgančius nuo bolševikų į Vakarus. Lietuvos pasieny, prie Kryžkelės, kurios vienas kelias veda į Vokietiją, juodu jaučiasi tiek išvargę, jog prisnūsta. Sapnuoja laimingus laikus, kai laisvoji Lietuvoj žaliojoj lankelėj dainuodavo ir šokdavo. Sapno vizija — dainų ir tautinių šokių montažas, A. Škėmos darniai surežisuotas ir Dainavos dinamiškai atliktas.

Kryžkelė premjeroj Dainavos ansamblis išėjo persiorganizavęs: į chorą buvo įjungta daug naujų jaunų dainininkių. Ansamblio narių skaičius buvo sumažintas, padarant geresnių dainininkų atranką. Tai, be abejo, buvo skaudi operacija, vos tik nepribaigusi viso ansamblio. 1947 m. birželio 30 d. Dainavos ansamblio narių susirinkime valdyba pasiūlė sudaryti balsams tikrinti komisiją, kuri patikrintų choristų balsus. Ansamblio moterys nesutiko, kad jų balsai būtų tikrinami. Nesuradus kompromiso tarp valdybos nutarimo ir ansamblio mo-

(Nukelta į 6 psl.)

DAINAVOS ANSAMBLIO UŽUOMAZGA...

(Atkelta iš 5 psl.)

terų nusistatymo, daugumas jų iš ansamblio pasitraukė, ir tuo būdu Dainavos ansambly beliko tik vyrų choras.

Dainavos ansamblis išgyveno sunkią krizę. Tačiau ji pasisekė nugalėti. Netrukus buvo sudaryta tautinių šokių grupė ir energingai pradėta verbuoti geresniais balsais jaunesnės moterys į chorą. Jų atsirado. Ansamblis buvo sudarytas taip, kad choristės būtų draug ir tautinių šokių šokėjos. Tuo būdu ansamblio narių skaičius sumažėjo (kai kurie dainininkai buvo draug ir šokėjai), bet jis balsine medžiaga pagerėjo. Po šios skaudžios operacijos Dainavos ansamblis išėjo sustiprėjęs ir dinamiškesnis. Tuos savo privalumus jis įrodė **Kryžkelės** premjeroje, kuri buvo entuziastingai sutikta.

Dainavos ansamblio dviejų metų sukakties ir **Kryžkelės** premjeros proga buvo išleistas anglų ir lietuvių kalbomis gausiai iliustruotas leidinėlis **Lietuvių Meno Ansamblis Dainava** 1945-1947, Hanau a/M. 1947 m. lapkričio 15 d., 16 psl.

Per du ir puse metų stovyklinis gyvenimas visiems įgrįso. Kiekvieno svajonė pradėti pastovesnį ir žmoniškesnį gyvenimą. 1948 m. atsirado daugiau galimų emigruoti, ir daug kas iš jaunųjų jais naudojosi. Prasiėję emigracija vienur daugiau, kitur mažiau palie ir ansamblius. Ji palietė ir Dainavos ansamblį. Dalis jos narių išemigravo į Kanadą ir kitur. Jie buvo pakeisti naujais. Emigracijos karštligėi didėjant, tremtinių mažiau besidomėta kultūriniais reikalais. Be to, 1948 m. birželio mėnesį įvykdyta Vakarų Vokietijoje valiutos reforma, skau-

Dainavos ansamblio grupė po vieno koncerto 1946 m. Hanau. Vidury dirigentas Br. Jonušas ir tautinių šokių vadovė L. Valiukaitė.

džiai palietusi visą mūsų tremties kultūrinį gyvenimą, palietė ir tautinius ansamblius.

1948 m. rugsėjo 8 d. Dainavos ansamblis paminėjo savo trejų metų darbo sukaktį. Tą progą Tarptautinio Biuro sodely (Cordwell-str.) po atviru dangum buvo atnaujinta **Kryžkelė** ir duotas mišraus ir vyrų chorų koncertas. Programoje taip pat dalyvavo ir muziko Zenono Jonušo (dirigento brolio) Langendibacho lietuvių Darbo kuopos pučiamųjų instrumentų orkestras.

Iš žymiųjų ansamblių emigracija ir valiutos reforma labiausia paliekė Lietuvių Tautinį Ansamblį Seligenstadte. Sunkus gyvenimas barakinėje stovykloje tiek įkyrėjo ansamblio vyrams, jog daugumas jų ryžos emigruoti ir 1948 m. rudenį ansamblis daugiausia dėl emigracijos nustojo gyvuoti.

Emigracija gana smarkiai žalojo ir Dainavos ansamblį, bet jis dar buvo pakankamai gajus. Daugumas dainaviečių buvo apsišprendę kolektyvinei emigracijai į Jungtines Amerikos Valstybes. Buvęs stovyklos vadovas ir didelis Dainavos bičiulis dr. A. Gylis pažadėjo visam Daina-

vos ansambliui išrūpinti Chicagoje darbo sutartis ir buto garantijas.

Dainavos ansamblio dirigentui Broniui Jonušiui 1948 m. rudenį užsirašius emigruoti į Kanadą, ansamblio valdyba nauju Dainavos dirigentu pakvietė Lietuvių Tautinio Ansamblio Selinstadte dirigentą muziką Stepa Sodeiką.

(Bus daugiau)

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

- J. Luima, Cleveland 3.00
- F. Peleckas, Chicago 13.00
- J. Radas, Livonia 10.00
- VI. Šniolis, St. Petersburg 22.00
- J. Jurkūnas, Beverly Shores 23.00
- St. Smailys, St. Petersburg 8.00
- B. Zeikus, Crownsville .. 5.00
- A. Konce, Woodhaven .. 3.00
- Palangos jūrų šaulių kuopa St. Petersburg 20.00
- T. Blinstrubas, Chicago 20.00
- J. Augutis, Rockford 8.00
- L. Morkūnienė, Naples .. 8.00
- V. Mazoliauskas, Lake Worth 8.00
- A. Kremeris, St. Petersburg 10.00
- J. Bagdonas, Woodhaven 8.00
- V. Juodvalkis, Yucaipa 13.00
- J. Litvinas, Chicago 3.00
- J. Grigaitis, Chicago 13.00
- A. Sandargas, Ormond Beach 8.00
- Br. Thomas, Euclid 50.00

- J. Juodvalkis, Lemont .. 3.00
- J. Jurkus, Rochester 5.00
- V. Ripskis, Evergreen Park. 10.00
- Inž. J. Rasys, Cambridge 25.00
- J. Rumbutis, Geneva 3.00
- V. Janušauskas, Longueil 3.00
- E. Jonušienė, Omaha .. 100.00
- S. Rydelis, Cleveland 5.00
- K. Bendoraitis, Vokietija 20.00
- R. Žymantaitė-Peters, New York 50.00
- J. Stonkus, Toronto 8.00
- V. Stadalnikas, Los Angeles 13.00
- LB Ohio Apyg. valdyba Clevelande 25.00
- John Kancevičius, Larence 50.00
- A. Jurgelaitis, Indianapolis 3.00
- V. Petukauskas, Cleveland 3.00
- Dr. E. Juodėnas, Cleveland 13.00
- J. Čipkus, Willowick 5.00
- M. Bujokienė, Euclid 3.00
- K. Širvinskis, Cleveland 3.00
- J. Rastapkevičius, Dutton 3.00
- Dr. B. Paprockienė, Glendale 13.00
- Dr. E. Paprockienė, Glendale a. a. dr. A. Geručio atminimui pagerbti 30.00
- P. Kvedaras, Toronto 3.00
- P. Šernas, Toronto 3.00
- V. Rastenis, Hot Springs 3.00
- J. Juozaitis, Juno Beach 3.00
- J. Lapinskas, Chicago 8.00
- O. Daškevičienė, Chicago 10.00
- V. Vaičiūnas, Kalamazo 3.00
- A. Pautienis, Richmond Hts. 10.00
- V. Sirutis, Los Angeles .. 8.00
- J. Kiaušas, Harrison 3.00

- P. Kašiuba, Las Cruces 8.00
- V. Zdanys, Hartford 8.00
- K. Purkunigis, Chicago .. 5.00
- P. Druskis, Ft. Myers 1.00
- Z. Janušis, Livonia 3.00
- VI. Matulionis, Cleveland 6.00
- J. ir M. Jason, Greenwich 20.00
- S. Palekienė, Chicago 3.00
- J. Jurkus, Etobicoke 13.00
- P. Šukys, Kearny 18.00
- A. Rastauskas, Richmond Hts. 5.00
- D. Birutis, Wayne 10.00
- A. Acus, St. Petersburg .. 3.00
- Z. Jakulis, Rocky River 3.00
- V. Juodvalkis, Panorama City 3.00
- Br. Žemaitis, Worcester .. 3.00
- Dr. V. Raisys, Vokietija 33.00
- K. Sirgidas, Richmond Hill 8.00
- A. Klein, Rochester 3.00
- A. Vailokaitis, Chicago .. 3.00
- P. Ambraziejus, West Rox 8.00
- A. Bliudžius, Detroit 8.00
- B. Bielevičius, Somerdale 2.00
- J. Dzenkaitis, Glendale 13.00
- N. Matijošaitis, Los Angeles 33.00
- L. Lendraitis, Boston 8.00
- P. Andriūnas, Wyncote .. 8.00
- O. Žukas, Glendale 8.00
- S. Vaškys, St. Petersburg 5.00
- A. Leparskas, Warren .. 3.00
- K. Daugvydas, Detroit .. 10.00
- J. Paltarokas, Cicero ... 13.00
- K. Civinskis, Cleveland 20.00
- S. Mažulis, Wildwood 3.00
- K. Gaižutis, Euclid 3.00
- J. Petkevičienė, Cleveland 13.00
- A. Juška, Sterling Hts. 8.00
- M. Karečkienė, Woodhaven 3.00
- K. Miškinis, Rochester .. 5.00
- A. Valavičius, Los Angeles 3.00
- O. Roznikienė, Oak Lawn 3.00
- V. Labanauskas, Twisp. 5.00
- K. Vilkonis, Anglija 7.00
- F. Juras, Cleveland 5.00
- B. Mikalauskas, Richmond Hill 3.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

AUTO MECHANIC
MUST BE EXPERIENCED. HIGH SALARY. MANY BENEFITS. APPLY
KOZAK'S AUTOCENTER
9602 Bustleton Ave.
PHILADELPHIA, PA. 19115
(215) 673-5500 (2-8)

Dainavos ansamblis su svečiais 1946 m. birželio 7 d. krikštytųjų metu Hanau stovykloje.

INTERNATIONAL
SOL. ALGIO GRIGO vadovaujamos kelionių agentūros
1986 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ:
RUTA PAUPERAS, Mgr.

KELIONĖ NR. 1	gegužės 29 d. iki birželio 12 d.
Iš Niujorko	\$1,590.00
KELIONĖ NR. 2	birželio 14 d. iki birželio 28 d.
Iš Niujorko	\$1,890.00
KELIONĖ NR. 3	liepos 17 d. iki liepos 31 d.
Iš Niujorko	\$1,895.00
KELIONĖ NR. 4	rugpjūčio 9 d. iki rugpjūčio 23 d.
Iš Niujorko	\$1,935.00
KELIONĖ NR. 5	rugsėjo 12 d. iki rugsėjo 26 d.
Iš Niujorko	\$1,685.00
KELIONĖ NR. 6	spalio 3 d. iki spalio 17 d.
Iš Niujorko	\$1,480.00
KELIONĖ NR. 7	gruodžio 20 d. iki sausio 3 d. 1987
Iš Niujorko	\$1,471.00

Kelionių maršrutas: 1 diena Maskvoje, 11 dienų Lietuvoje, 2 dienos Helsinkyje

(Nakvojant dviese kambaryje), įskaitant visas susisiekimo išlaidas, viesbučius, maistą, operos, teatro arba baletu bilietus, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų. Kelionė nr. 7 suderinta su grandioziniu Naujų metų sutikimo baliumi.

Tarpininkaujame perkantiems automobilius (Automobilių kainos: Volga GAZ 24-10 — 5,500 rb., VAZ 2107 — 4,470 rb., VAZ 2106 — 4,130 rb., VAZ 2103 — 3,900 rb., VAZ 21013 — 3,360 rb.), kooperatinius butus, padedame sutvarkyti dokumentus išskirtimams. Informacijų ir visais kelionių reikalais kreiptis į:

G. T. INTERNATIONAL, INC., P.O. BOX 29163, CHICAGO, ILLINOIS 60629, USA. TELEFONAI: (312) 471-1700 arba 471-1702.

Skrendame erdviais „FINNAIR“ lėktuvais.

FINNAIR
Suopja etägnä - by Finnair design

Kultūrinio derliaus pabaigtuvinis vainikas

Lietuvių Enciklopedijos 37-tąjį tomą pasitinkant

Aurelija Balasaitienė

Kai prieš beveik trisdešimt ketveris metus buvo renkamos prenumeratos planuojamos Lietuvių Enciklopedijos pirmam tomui, dauguma labai skeptiškai reaguavo į tokį fantastišką projektą. Tačiau tai buvo mūsų naujosios išeivijos Amerikoje pirmojo dešimtmečio pradžia. Tada nei sunkaus išikūrimo problemos, nei kuklios pajamos negalėjo nustelbti entuziazmo viskam, kas buvo lietuviška. Netrukus pirmas LE tomas pasiekė skaitytojus ir juos tiek savo išvaizda, tiek turiniu stebino ir džiugino. Ypatinai stebėjosi tie, kurie dar gerai atsiminė mūsų neprilausomybės metais dėtas pastangas tokiai enciklopedijai išleisti. Iš perspektyvos ryškėja tipiškasis lietuviškas bruožas: nesugebėjimas susitarti dėl didelių projektų įgyvendinimo ir bendram labai paaukoti asmeniškąs ambicijas. Patirtis rodo, kad toji yda tebesikartoja, drauge su mumis atkeliavusi į išeivijos visuomenę. Todėl atrodo, kad didelius užmojus pajėgia įgyvendinti tik didelių dvasios išteklių individas, koku yra LE sumanytojas ir jos leidėjas Juozas Kapočius, savo idėjai beveik fanatiškai atsidavęs idealistas.

Žiūrint į knygų lentyną su trisdešimt septyniais, skoningai išleistais LE tomiais, kyla nuostabos ir pasididžiavimo jausmai, kad išeivijoje išigijome tokį turtą, kurio neįstengėme sutelkti gyvendami laisvoje tėvynėje. Nežinia, ar Juozas Kapočiaus milžiniškas darbas susilauks tinkamo įvertinimo, nes paprastai viešumos neieškančios, tyliai ir ištvermingai savo darbą dirbantys asmenys kuriantys šimtmečiams išliekančias vertybes, lieka nepastebėti, ar tik menkai ir pripuolamai įvertinti.

• LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA. Trisdešimt septintas tomas. Papildymai. Vyr. redaktoriai: Simas Sužiedelis ir Jurgis Gimbutas. Redaktoriai: Stasys Bačkaitis ir Antanas Mažiulis, Techn. redaktorė Danutė Bindokienė. Leidėjas Juozas Kapočius. Talkino Lietuvių Fondas per JAV LB Kultūros Tarybą. Laužytoja Henrieta Vepštienė. Korektorė Regina Kučienė. Nugarėlė ir emblemą darė J. Steponavičius. Leidyklos ir redakcijos adresas: P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127.

Po šešiolikos metų pertraukos mus pasiekė 37-sis, papildomas LE tomas. Apžvelgiant tiek pastarojo tomo, tiek visos LE turinį, negalima nepastebėti gausios tarptautinės medžiagos iš visos žmonijos istorijos ir kultūros, kuri paprastai randama didžiosiose pasaulinėse enciklopedijose, kaip pav. Encyclopaedia Britannica, tuo pačiu atkrintant reikalui išigyti dar kitą enciklopediją. Specifinė, Lietuvą liečianti informacija yra sutelkta 15-me tome. Tai stora 808 puslapių knyga, apimanti visas Lietuvos gyvenimo sritis pradedant geografinėmis žiniomis, baigiant išeivijos sporto apžvalga. Toks lietuviškų žinių sukonzentravimas yra dar vienas redaktorių ir leidėjo sumanumo įrodymas, tuo palengvinant redagavimo ir rūšiavimo darbą ir išvengiant plataus lietuviškų žinių išsklaidymo per likusius 36 tomus. Tačiau abėcėlės tvarka visoje enciklopedijoje randame iškilus lietuvius, istorinius asmenis, vietovardžius ir istorinius įvykius.

Lituanistinės mokyklos, kuriose yra dėstomas visuomenės mokslas, turėtų dalį pamokų paskirti LE propagavimui, jaunimą supažindinant su LE ir pabrėžiant joje esančios informacijos universalumą ir visuotinumą, kuri dažnai besimokančiam jaunimui yra labai reikalinga.

Tokios didelės apimties ir turinio leidinys nebūtų galėjęs išvysti dienos šviesos, jei Juozas Kapočius nebūtų sugebėjęs į darbą įtraukti kelių šimtų neapmokamų specialistų tautos, be kurių žinijimo ir bendradarbiavimo LE išleidimas nebūtų įmanomas.

Trisdešimt septintą tomą, 689 puslapių knygą, redagavo penki asmenys: Simas Sužiedelis - kuriam jau netenka pasidžiaugti savo darbo vaisiais - miręs pereinamųjų metų rugsėjo 22 dieną, Jurgis Gimbutas, Stasys Bačkaitis, Antanas Mažiulis ir Danutė Bindokienė; jos leidėjas - Juozas Kapočius. Laužytoja Henrieta Vepštienė ir korektorė Regina Kučienė išbaigia leidinio paruošėjų kolektyvą. Trumpa redaktorių pratarmė apžvelgia kai kuriuos leidinio trūkumus ir problemas, pasiskundžiant išipareigojimų ar pažadų netesėjimu ir paaiškina kai kuriuos netobulumus. 'Eilučių skaičius, skirtas biografijom nereiškia asmenų vertinimo. Rašinių ilgį nulėmė rastieji arba gautieji duomenys.' At-

JUOZAS KAPOČIUS Lietuvių Enciklopedijos ir daugelio vertingų knygų leidėjas yra geriausias pavyzdys, kad pavienis žmogus gali nuveikti tai ko ir valstybė nesugeba padaryti.

rodo, kad ir patys redaktoriai pastebėjo biografijų neproporcingumą, sprendžiant iš jose pastebimų, nereikalingų smulkmenų - kaip 'persikėlė iš vienos stovyklos į kitą, iš vienos zonos ... iš vieno miesto, talkininkavo N organizacijai, surengė minėjimą, pasakė kalbą' ir t.t. Sprendžiant iš didelio skaičiaus naujų ar papildomų biografijų, kurių pabaigoje dažnai užtinkami tokie posakiai, kaip 'rašo periodikoje, spausdina straipsnius NN laikraščiuose, bendradarbiauja spaudoje', turėtų būti tikras spaudos darbuotojų ir žurnalistų perteklius ...

Džiugu biografijų tarpe matyti mūsų naujosios kartos menininkus, profesionalus ir mokslininkus, jau gimusius ir išsimokslinčius už Lietuvos ribų. Skaitome apie pianistę Raimondą Apeikytę, muziką Joną Govėdą,

advokatą Saulių Kuprį, pedagogę dr. Danguolę Tamulionytę ar tautotyryninkę Eglę Žygaite. Kaip ir ankstyvesnieji LE tomai, taip ir paskutiniai pasižymi tematikos objektyvumu, išlaikant enciklopedijoms charakteringą bruožą teikti informaciją be komentarų. Straipsniuose iš okupuotos Lietuvos randame komunistų kovotojo Juozo Macijausko, sovietinio filosofo Antano Gaidžio biografijas ir Justo Paleckio paskutiniųjų raštų sąrašą. Stebėtina, turtinga ir gausi informacija apie okupuotą Lietuvą ne visada galėjo būti rasta oficialiuose šaltiniuose. Šalia įdomios Glavlito cenzūros įstaigos aprašymo, skaitome smulkias žinias apie mūsų kalinius, persekiojamuosius ir pogrindžio literatūrą, veiklą bei nuotaikas. Čia pat randame ok. Lietuvos meninin-

kų, mokslininkų, kūrėjų biografijas ir jų laimėjimus, nepaliekiant ir plačios sporto apžvalgos. Šalia kun. Tomkevičiaus, Vytauto Skuodžio Antano Terleckio, susipažįstame su fiziku Algirdu Šileika, istoriku Broniumi Makausku, kompozitorium Kęstučiu Makačynu ir į Lietuvą grįžusio Vytauto Alseikos raštais.

Laisvojo pasaulio lietuvių veiklai yra skiriama daug dėmesio, duodant plačius aprašymus apie lietuvių santalkas nuo Argentinos iki Venesuelos. Toji informacija nuveikia skaitytoją gan sentimentalai - pagalvojus, kad buvusiems benamiams pasaulis pasidarė iš tikro mažas, bet visuose laisvuose žemės rutulio pakraščiuose dar yra daug lietuviškų širdžių ir rankų, pasiryžusių kovoti už savo protėvių žemės laisvę ir valstybės atstatymą.

Paskutiniųjų penkiolikos metų įvykius ir pasikeitimus pasaulinėje politikoje randame tiek ankstyvesnės informacijos papildymuose (Afganistanas, Gudija, Lenkija, Helsinkio Aktai), tiek naujų pasaulinėje arenoje iškilusių asmenų - kaip JAV prezidento Reagano ar popiežiaus Jono Pauliaus II - biografijose rado sau vietą. Mokslų srityse padaryta pažanga atsispindi moksliniuose straipsniuose - nuo naujausių atradimų chemijoje, metalurgijoje, ekeltronuose - iki smulkios erdvės kelionių istorijos. Ypatiną dėmesį patraukia pilnas, visų kategorijų, Nobelio laureatų sąrašas iki 1984 metų imtinai.

Naujų organizacijų tarpe yra Amerikos Baltų Lyga, Baltistikos Studijų Draugija Dailių Menų Muziejus, Lietuvos Helsinkio Grupė, ir kitos. Literatūros srityje, šalia pirmą kartą LE pasirodžiusios 'Rubajatų' apybraižos, randame įdomias žinias

(Nukelta į 8 psl.)

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS leidykloje gaunami šie leidiniai

"Lietuvių Enciklopedija", 37 tomai	\$370.00
"Encyclopedia Lituanica, 6 tomai	\$150.00
"Lietuvių Enciklopedijos" 37-tas tomas	\$ 35.00
(Anksčiau užsisakusiems — \$33.50)	
"Vincio Krėvės raštai", 6 tomai	\$ 35.00
Signataro Petro Klimo "Iš mano atsiminimų"	\$ 13.25
Prez. A. Smetonos raštai "Pasakyta Parašyta"	\$ 11.25
(Kainos duotos su persiuntimo išlaidoms)	

IŠKIRPTI

Užsakymus ir mokestį siųsti:

J. Kapočius
P. O. Box 95
So. Boston, MA 02127

Vardas, pavardė .....

Adresas .....

Pageidaujami leidiniai .....

KŪČIŲ VAKARAS VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Vasario 16 gimnazijoje Kalėdų eglutė ir Kūčios įvyko gruodžio 13 dieną. Visi mokiniai, mokytojai ir svečiai susirinko valgykloje. Ši šventė šiais metais buvo gedulo ženkle, nes gruodžio 9 d netikėtai mirė mūsų artimas mokytojas Edmundas Kaciu kevičius.

Įeidami į valgyklą visi pastebėjo papuoštą eglutę. Stalai buvo apkrauti visokiais patiekalais. Šeiminingai sunkiai dirbo, kad išlaikytų lietuvišką Kūčių tradi-

siją - dvyliką patiekalų. Visi mokiniais sėdėjo kartu su savo klasės draugais ir auklėtojais, kaip viena šeima.

Kun. Skėrys pradėjo vakarą su trumpu pasveikiniu dviem kalbom, kadangi buvo vokiečių svečių ir spaudos atstovų. Visi kartu sugiedojome giesmę 'Tyli naktis, šventa naktis'. Kun. Skėrys skaitė kalėdinę maldą, o mokinys A. Gerbstas perskaitė Kalėdų evangeliją. Uniformuoti skautai atliko tradicinę žvakių uždegimo ceremoniją. Po visų maldų, giesmių ir trumpų kalbų, sekė paplotėlių laužymas. Mokiniai, mokytojai ir svečiai ėjo per valgyklą, linkėdami vieni kitiems linksmų, šventų Kalėdų. Po to susėdome prie bendro kūčių stalo ir skaniai pavalgėme.

Po trumpos pertraukos mokiniai atliko meninę programą. Programą pradėjo mišrus choras, pagiedodamas šešias giesmes ir mergaičių chorelis padainavo 'Baltos kalėdos' ir 'Baltas žiemos miškas'. Kiti mokiniai deklamavo eilėraščius trim kalbom: lietuviškai, vokiškai ir angliškai. Kalėdinių melodijų pynę pagrojo mūsų mokyklos orkestrėliai - vyresniųjų ir jaunesniųjų.

Kūčių vakarui baigiantis, netikėtai atsilankė Kalėdų senelis. Jis visus pasveikino ir tarė žodelį apie kiekvieną

Vasario 16 gimnazijos mokinė Lina Kijauskaitė (Clevelandietė) deklamuoja eilėrašį Kalėdų eglutėje.

Kultūrinio derliaus...

(Atkelta iš 7 psl.)

apie seną, bet neseniai surastą Simano Daukanto rankraštį 'Istorija Žemaičių' ir pirmą išsamų Donelaičio raštų išleidimą Vilniuje 1977 metais. Didelį redaktorių kruopštumą rodo smulkus Mažosios Lietuvos vietovardžių surusavimo sąrašas: Eit kūnai dabar vadiasi Čerņyševskoje, Gumbinė - Gusev, Tilžė - Sovietsk, Ragainė - Nemen, ir t.t.

Atidžiai skaitant, negalima nepastebėti ir kai kurių stambesnių korektūros klaidų. 'N' raidės pirmoji pavidė parašyta 'Nabukov, Vladimir' - turi būti 'Nabokov'. Straipsnyje apie Motiną Teresę yra pažymėta, kad ji gavusi Nobelio taikos premiją 1970 metais - turi būti 1980 metais. Smulkesnių klaidų yra ir daugiau. Taip pat yra ankstyvesniuose tomuose padarytų klaidų atitaisyimų, kaip Kipro Petrausko gimimo metai, ar Tolminkiemio (Donelaičio gimtinės) geografinai-administracinė padėtis.

Padarius galutinę išvadą turime didžiulius ir džiaugtis LE išleidimu ne vien todėl, kad tai yra kiekvienam kultūringam žmogui reikalingų žinių šaltinis, bet ir todėl, kad ji yra imponantiška lietuviškos kultūros paminklas ateinančioms kartoms tiek laisvajame pasaulyje, tiek Lietuvoje. Jos universalumas ir objektyvumas išlieka kaip didelė vertybė, o leidėjo ir darbuotojų nuopelnas telieka pavyzdžiu mažiau idealizmo, kantrybės ir pasišventimo turintiems intelektualams. Jaunoji karta turi būti supažindinta su LE, ir reikia stengtis, kad nebūtų nė vienos lietuviškos šeimos kuri savo knygų lentynoje neturėtų pilno LE komplekto. Reikalui esant, galima susipažinti su amerikiečio rašytojo Thornton Wilder paskutiniais veikalais, ar žymaus amerikiečių kompozitoriaus Richard Rogers mirties data. Ar galima daugiau reikalauti?

mokinį. Mokiniai džiaugėsi, kad Senelis juos apdovanojo skanumynais.

Kun. Skėrys užbaigė kūčių vakarą su maldą. Po to jis išreiškė padėkos žodį visiems, kurie prisidėjo prie šio vakaro suruošimo. Vakarą greitai prabėgo, bet tikrai gražiai. Būdamas pirmus metus toli nuo namų, šį vakarą pastebėjau, kad ne tik namuose yra šeima, bet taip pat čia, šioje gimnazijoje. Mes visi mokiniai ir mokytojai esame kaip viena šeima ir todėl galėjome kūčias gražiai kartu švęsti su 'antra šeima'.

Rama Bublytė
Gimnazijos mokinė

■ Laiškai Dirvai

PASTABOS DĖL KRIKŠTO IR VILNIAUS PLANO

Esu labai dėkingas "Dirvos" redaktoriui už tai, kad negaili vietos "Lietuvos bažnyčių" knygų sutikimui bei aptarimui. Džiaugiuos ir Nr. 3, 1986. I. 16 atspausdintu p. Skirpsto rašinyje "Atlikti dideli darbai" teigiamu "Vilniaus arkivyskupijos" I knygos įvertinimu. Sustojau tik skaitydamas to rašinio pabaigą ir noriu kai ką patikslinti.

Pirmiausia, dėl Vilniaus miesto plano, kur Skirpstas rašo "Vilniuje yra ne Užvingio, bet Vingio parkas (ir miesto plane ypač pataisytina)". Iš tiesų planas

mano nebuvo taisytas ir negalėjau to daryti. Tai yra ne dabartinio Vilniaus, bet to miesto 1940 m. planas, t. y. toks Vilniaus, koks jis buvo Lietuvai atgavus savo sostinę. Ligi tol Vilniaus gatvių vardai buvo griežtai slaviški. Gatvių vardų sulietuvinimo darbą (nustatymą) 1936-1940 m. atliko prof. Mykolas Biržiška, kelių istorikų bei kalbininkų talkinamas. Taigi tuojau, Vilnių atgavus, ir buvo atspausdintas miesto dalių bei priemiesčių ir kt. vardais. Tai pirmas toks įvykis miesto istorijoje. Ten ir atsirado "Užvingis". "Vilniaus arkivyskupijos"

knygos autorius 1940 m. išleistą planą pateikė griežtai fotografiniu būdu, nieko netaisydamas ir nekoreguodamas, kaip istorinį ano meto dokumentą. Panašia tvarka 56-57 psl. atspausdintas šio miesto planas iš 1576 m. J. Brauno ir P. Hogenbergo atlaso. Toki dokumentai "netaisomi".

Šiandien 1940 metų Vilniaus planas nėra tinkamas dabartiniam naudojimui. Mat pokario metais Vilnius labai išsiplėtė (1985 m. buvo 534,000 gyventojų). Nemaža dalis gatvių buvo pavadintos rusų ir lietuvių bolševikų veikėjų vardais. Atsirado J. Černiachovskio, V. Kapsuko, Z. Angariečio, F. Dzeržinskio, J. Greifengerio, Lenino ir pan. gatvės. Yra daugybė naujų gatvių, kurių nebuvo 1940 m. Ir šių gatvių mūsų išleistame plane nėra. "Užvingis" gavo tinkamesnį "Vingio" vardą. Atlikta ir daugiau reikalingų pataisymų. Tačiau ir toks planas, kokį mes paskelbėme, gatvė, galės būti naudingas ateities Lietuvai, kai reiks vėl atkurti daugybę susovietintų gatvių vardų. O ir dabar planas šiek tiek galėtų būti naudingas tam penkiadieniui turistui, kuris mėgintų surasti plane pažymėtus senosios lietuvių kultūros paminklus bei bažnyčias, kurie sovietiniuose Vilniaus vadovuose nežymimi, o ir pats detalesnis Vilniaus planas niekam neduodamas.

Antrasis mano patikslinimas būtų dėl Lietuvos

krikšto datų. Skirpstas teigia, esą autorius ir krikšto minėjimo komitetas operuojąs skirtingomis datomis. Man išrodo, kad čia "maišaties" nėra. Komitetas mini 1387 (600) krikšto atnaujinimo sukaktį. O autorius ir jo bendradarbis J. Dainauskas taip pat krikšto atnaujinimą laiko 1387 metus, šie metai, kaip krikšto metai, įskambiai minimi 29, 30, 33, 34, 35, 36, 211, 212 psl. Taigi daugelį kartų ir vis tie patys metai. Taip 30 psl. rašoma: "Atvykęs į Vilnių ir sušaukęs posėdį, Jogaila oficialų Lietuvos sukatalikinimo darbą pradėjo 1387. II 17 (Užgavėnių sekmadienį)..."

Ir knygos dedikacijoje (5 psl.) rašoma: "Šį veikalą skiriame Lietuvos krikšto atnaujinimo ir Vilniaus vyskupijos įsteigimo 600 metų (1387-1987) sukakčiai paminėti". Taigi vėl tie patys 1387 metai. Gal būt Skirpstą suklaidino faktas, kad knyga, skirta krikšto sukakčiai, išleista ir kelio mėnesių anksčiau, kaip bus minima pati sukaktis. Galime dar pridėti, kad "Vilniaus arkivyskupijos" II knyga, Greičiausia, bus išleista 1986 m. pabaigoje. Vadinas, pačiai krikšto sukakčiai, 1987 metų pradžiai, mes pateiksime abudu Vilniaus vyskupijos istorijos tomų. Ar tai blogai?

Kas liečia dar Skirpsto minimą kan. K. Prapuolenio gimimo vietos valsečių, žinia paimta iš LE (XXIII, 707 psl.), jos neaptikrinus. Bet, rodosi, kad tai mažmožis.

Reiškiu pagarbą

Br. Kviklys

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

• PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Grįžtant prie V-jo Mokslo ir Kūrybos simpoziumo

Kodėl krikšto sukaktis bus minima Kaune, o ne Vilniuje?

Antanas Juodvalkis

Antras didelės svarbos ir reikšmės įvykis buvo Penktas mokslo ir kūrybos simpoziumas, įvykęs praėjusių metų Padėkos dienos savaitgalį, Chicagoje. Rengėjai darė viską, kad dalyvautų lietuviai kūrėjai, mokslininkai, visuomenininkai bei akademikai besireiškia moksliniuose tyrimuose bei studijose. Dalyvavo pasigeretinais didelis skaičius įvairių sričių lietuvių akademikų, dirbančių universitetuose, tyrimų centruose, korporacijų vadovybėse. Jaunieji akademikai savo paskaitas paruošė ir skaitė lietuvių kalba, nors techniškiems terminams surasti turėjo gerokai sugaišti laiko.

Kaip praėjusių, taip ir penktojo simpoziumo įnašas į bendrą lietuvių darbą yra reikšmingas. Kol tokie simpoziumai vyks lietuvių kalba ir bent 20% jo dalyvių aktyviai veiks lietuvių bedruomenėje, lietuvių išlaikymas bus lengviau perduodamas priaugančiam kartai.

Apie V-į simpoziumą ir jo eigą jau buvo rašyta visoje lietuviškoje spaudoje, tad šį kartą noriu paliesti tik užbaigiamajame posėdyje pareikštas mintis, lyg gaires ateičiai.

Mokslo ir kūrybos simpoziumų ruošėjai yra keturios institucijos, būtent: Lituanistikos institutas, Pasaulio lietuvių gydytojų sąjunga, Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga ir JAV Lietuvių Bendruomenė. Šių keturių institucijų vadovybės deleguoja po 2 atstovus, kurie sudaro tarybą, vieną iš jų išsirinkdami pirmininku. Taryba rūpinasi simpoziumų testinumu ir kas keturi metai šaukia mokslo ir kūrybos žmonių suvažiavimus. Šiems darbams vykdyti pakviečia mokslinės programos ir organizacinio komitetų pirmininkus, kurie savo ruožtu sudaro atitinkamus komitetus. V mokslo ir kūrybos simpoziumo mokslinės programos komiteto pirmininku buvo dr. Jonas Bilėnas, o organizacinio — Ramojus Vaitys. Atskiroms mokslo šakoms vadovavo: dr. Bronius Jaselskis (griežtieji mokslai, technologija, architektūra), dr. Jonas T. Daugirdas (medicina) ir dr. Algis Norvilas (humanitariniai ir socialiniai mokslai).

Penktojo mokslo ir kūrybos simpoziumo baigiamasis posėdis įvyko 1985 m. gruodžio

1 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje, Chicagoje. Prie prezidiumo stalo vietas užėmė minėtų keturių institucijų atstovai — tarybos nariai ir pakviesti dvasiniai vadovai — vysk. Paulius Baltakis ir vysk. Anas Trakis. Posėdžiui vadovavo organizacinio komiteto pirmininkas Ramojus Vaitys, dalyvaujant mokslinės programos komiteto vadovui dr. Jonui Bilėnui. Esantieji institucijų atstovai tarė ir atitinkamą žodį, lyg norėję nusmaltinti gaires ateinančiam simpoziumui.

Vysk. P. Baltakis, be įprastinės maldos, dar pranešė apie ruošiamą Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjimą bei numatomą programą. Lietuvos vyskupai ruošia minėjimą 1987 metų birželio pabaigoje Kaune, o komitetas — birželio viduryje Romoje. Minėjimo užbaiga numatoma 1987 metų rudenį Chicagoje. Čia nekalbėsime nusmaltinti gaires ateinančiai apie nustatytą programą, nes yra komiteto reikalas, bet pakalbėkime dėl Lietuvos numatomo minėjimo vietos — Kauno.

Kodėl ne Vilniuje? Vilnius yra Lietuvos sostinė, Vilnius buvo ir tebėra krikščionybės lopšys, Vilniuje buvo įsteigta pirmoji vyskupija, Vilniuje buvo pastatyta pirmoji katedra ir t.t. Tad, kodėl krikšto sukakties minėjimas vyks ne Vilniuje? Ar čia ir vėl nesusiduriama su kaimynais lenkais ir lenkų popiežiumi? Šį klausimą ruošos komitetas ir dvasiniai vadovai turėtų plačiau nušviesti lietuviškoje spaudoje, kad nebūtų bereikalingų kalbų ir spėliojimų. Minėjimo rengėjai yra pramatę labai išlaidingą sąmatą — 300,000 dol. Šią sumą sutelkti bus reikalinga visų lietuvių parama.

Mokslinės programos komiteto pirm. dr. Jonas Bilėnas savo žodyje, be padėkos visiems talkininkams ir dalyviams, prašė nedelsiant sudaryti komitetus VI-jam simpoziumui ruošti ir išleisti skaitytojų paskaitų santraukas atskira knyga.

Arch. Albertas Kerelis, atstovavęs susirgusių tarybos pirm. Juozą Rimkevičių ir PLIA sąjungą, linkėjo VI-jam simpoziumui sukviesti dvigubai daugiau paskaitininkų, o taip pat neužmiršti kolegų iš ok. Lietuvos.

JAV LB atstovas dr. Tomas Remeikis išskėlė 4 de-

gančius reikalus, kuriuos reikia įvykdyti.

1. Lituanistikos katedra Illinois universitete, Chicagoje jau veikia, bet dar reikia įmokėti 200,000 dol., kad užbaigus sutartą sumą 600,000 dol. Jeigu visi simpoziumo dalyviai paaukotų po tūkstantinę, trūkstama suma būtų surinkta ir lituanistikos katedra pradėtų pilnai veikti, telkdama lituanistikos leidinius, duodama studentams stipendijas bei atlikdama tyrimų darbą. Tai galima nesunkiai, savęs nenuskriaudžiant padaryti.

2. Jaunimo centro patalpose veikia studijų ir tyrimų centras, remiamas kun. Br. Krištanavičiaus vardo fondo. Jau yra sutelkta apie 300,000 dol., kurių palūkanomis studijų ir tyrimų centras remiamas. Padidinus šį fondą, gaunamos palūkanos būtų naudojamos lituanistikos telkimui, archyvų išlaikymui ir kitiems tautinės reikšmės darbams remti. Jeigu šio simpoziumo dalyviai paaukotų po tūkstantinę, tai palūkanų užtektų dabartiniams darbams finansuoti.

3. Lietuvių centro steigimas Lemonte. LITO bendrovei, vadovaujamai lietuvių, nupirkus Lemonte žemę su pastatais, susidaro proga įkurti lietuvių centrą su bažnyčia, sale ir pastoge kultūros vertybių laikymui. Esama žemė numatoma išdalinti sklypais, pastatyti namus, kuriuose galėtų kurtis lietuviai ir sudaryti gražią lietuvišką nausėdiją. Šiam tikslui taip pat reikalingas kapitalas visuomeninio pobūdžio pastatams įgyti. Nereikia praleisti susidariusios progos ir ilgiems laikams kurti lietuvių centrą.

4. Karo meto Lietuvos okupacijos laikotarpio dokumentinės istorijos rašymas yra neatidėliotinas, o kuo skubiausiai vykdytinas. Eilės laukia ir pokarinės išėvijios istorijos parašymas bei kiti reikalai. Mums jau pradeda trūksti nusimanančių žmonių, o taip pat ir kapitalo. Kol esame pajėgūs, padarykime tuojau, nes po kelerių metų nebeliks žmonių ir niekas už mus neparrašys mūsų istorijos. Tam taip pat reikalingi pinigai.

Lituanistikos instituto atstovė dr. Janina Rėklaitienė apgailėjo, kad šiame simpoziume negalėjo dalyvauti lietuviškai kalbantieji svetimtaučiai: čekas dr.

Prie velnių muziejaus Kaune 1984 m. liepos 14 d.

Uosio Juodvalkio nuotr.

Marvanas iš Australijos, dr. Guide Michelini iš Italijos ir net vienas japonas iš Tokijo. Iš Lietuvos buvo kviešti penki mokslininkai, o atvyko tik vienas — Vilniaus universiteto lietuvių kalbos katedros vedėjas prof. dr. Zigmantas Zinkevičius. Kitam simpoziumui žadėjo kviešti 25 mokslininkus, tai gal išleis bent penkis, o bekalbėdama tą skaičių dar padvigubino. Siūlė kitam simpoziumui daryti didesnę paskaitininkų atranką ir mažinti jų skaičių.

Dr. J. Rėklaitienė siūlė kviešti į talką ir kitų tautų mokslininkus, humanitarus, gydytojus, teisininkus, inžinierius, žmogaus teisių gynėjus arba atiduoti lituanistikos dalykų tikslinimą Baltų studijų puoselėjimo draugijai, įsijungusiai į New Jersey valstybinės komisijos darbą. Jos tikslas yra patikrinti JAV mokyklose naudojamus vadovėlius. Į tą komisiją yra įsijungę Lituanistikos instituto kaimynai ir bus pakviesti švietimo darbuotojai.

Tokios ir panašios mintys buvo skelbiamos Lituanistikos instituto atstovės baigiamame simpoziumo posėdyje.

Kas tada liks iš tokių simpoziumų?

* * *

Ateinantiems mokslo ir kūrybos simpoziumams siūlomos gairės kelia rimtą susirūpinimą, nes užmaskuotai bandoma išstumti lietuvių kalbą ir pereiti prie gyvenamojo krašto kalbos. Kokia kalba paskaitas skaitys siūlomieji liktų tautų mokslininkai ir kūrėjai, ne-

mokėdami lietuviškai? Arba, siūlymas lituanistikos dalykų tikslinimą palikti kažkokiai komisijai, įsijungusiai į vienos valstijos komisijos darbą. JAV švietimas nėra centralizuotas ir ne tik valstijos, bet ir miestai bei apskritys turi savo švietimo tarybas, kurios savo ribose tvarko švietimo finansus ir programas.

JAV LB švietimo tarybos pirmininko pranešimas buvo pasimistiškas, nes mokinių skaičius nuolat mažėja, o ir jų lietuvių kalbos mokėjimas silpnėja. Reikia didesnių pastangų išamontinti lietuvių jaunosios tautos, kad savo vaikus leistų į lit. mokyklas. Nors daug ta kryptimi veikiama, bet dar nėra išnaudotos visos galimybės. Bene paveikiausia priemonė būtų asmeniniai pokalbiai ir visuotinė lietuvių parama.

Lit. instituto atstovės ramimas, kad dėl to nereikia per daug nusiminti, nes lit. švietimo darbas esąs "platesnis, įvairesnis ir sudėtingesnis, einantis anksčiau nebandytomis keliais". Atseit, bandykime naujus kelius lietuvių išlaikyti be lietuvių kalbos ir lit. institucijų, nes įsikūrusi Baltų studijų draugija tą atliks. Ar ne per toli einama? (Bus daugiau)

APDRAUDOS reikalais geriausius pataravimus gausite kreipdamiesi į OBELENIŲ apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

ST. PETERSBURG

KORP! NEO-LITHUANIA FLORIDOJE...

Isikūrę Floridoje neolitu-
anai nerimo, jungėsi į esa-
mą vietovių veiklą, nesėdė-
jo rankas sudėjus... Ple-
čiantis Floridos miestams
ir vasarvietėms, atsirado
daug galimybių ir jaunesnei
Neo-Lithuania kartai čia
įsidarbinti. Taip, kad viso-
se Floridos vasarvietėse ra-
si neolituonų. Malonu, kad
jie tęsia "Pro Patria" pa-
žadus, nežiūrind kokį lietu-
višką darbą bedirbtų, svar-
bu, kad tas darbas atneša
lietuviybei naudos. O jaunes-
nieji neolituonai, daugumoje,
paskendę profesiniuose dar-
buose, laiko sau dideliu už-
daviniu, lietuviškai ugdyti
savo prieauglį ir laiks nuo
laiko, prišokti ir prie ben-
drų lietuviškų darbų.

Taigi, tokioj situacijoj
atsiradę neolituonai, netu-
rėjo didelio ryšio, kaip kor-
porantai. 1981 metais Vy-
riausia Korp! Valdyba, va-
dovaujama Cezario Modes-
to, apjungė visose Floridos
vietovėse esamus neolitu-
anus į vieną vienetą — Neo-
Lithuania Floridoje, su cen-
tru St. Petersburgu, kur di-
desnis neolituonų skaičius
ir buvo įsikūręs. Tais pa-
čiais metais, įvykusiamę
Korp! Neo-Lithuanijos su-
važiavime Chicagoje šis ap-
jungimas buvo priimtas.

Floridos Korp! Neo-Li-
thuania valdyboje buvo:
Nijolė Grybauskaitė, Aloy-
zas Jančys, Juozas Žvynys
ir Juozas Maurukas.

1983 metais St. Peters-
burge buvo surengta, su di-
deliu pasisekimu, Korpora-
cijos šventė, kurioje daly-
vavo gana gausus būrys
neolituonų iš įvairių Flori-
dos vietovių.

1984 metais artimesniam
susipažinimui, buvo suruoš-
ti neolituonų šeimų pietūs,
kurie praėjo su dideliu pa-
sisekimu. Tolimesnį Korpo-
racijos judėjimą sutrukdė
valdybą užpuolusios sun-
kios ligos, kurių pasėkoje
valdybos sekretorius fil.
Aloyzas Jančys iškeliavo
Amžinybėn. Taip, kad Neo-

Lithuania Floridoje, vėl ta-
po Korp! Vyriausios valdy-
bos rūpesčiu.

Todėl šiais metais, Vyr.
Valdybos arbiter elegantiarum
Vaciu Mažeikai teko
atvykti į St. Petersburgą,
kur pasitarus su esama val-
dybos pirmininke Nijole
Grybauskaite, buvo sušauk-
ta sueigā ir išrinkta valdy-
ba iš Jono Mauruko, Juozo
Žvynio, Cezario Modesto,
Vytauto Abraičio ir Juozo
Mauruko. Revizijos komisi-
jon išrinkti: Jonas Juodikas,
Antanas Rūkas ir Regina
Juodikienė. Išrinktoji val-
dyba turi įvairių planų, ku-
rie artimoje ateityje, bus
smulkiau aptarti. Dideliems
atstumams esant, gal kalnų
ir nepasiseks nuversti, bet
jeigu neolituonai čia pajė-
gia vadovauti įvairiom or-
ganizacijom, tai ir sava
ideologija turėtų nemažiau
rūpėti. Dirbant ir kartu ju-
dant "Pro Patria" duoti pa-
žadai pamažu pildysis.

G. Modestienė

G. ČAPKAUSKIENĖS KONCERTAS

Solistės G. Čapkauskienės
gražus koncertas įvyko
1985 m. gruodžio mėn. 18
d. Lietuvių klubo salėje.
Koncertą ruošė LB St. Pe-
tersburgo apylinkė, kurios
pirmininku yra A. Dūda.

Solistė savo koncerto pro-
gramą suskirstė į dvi dalis.
Pirmosios dalies pradžioje
ji padainavo 5 religinio po-
būdžio muzikinius kūrinius:
"Panis Angelicus" — C.
Franck, "Šventa naktis" —
A. Adam, "Gesu Bambino"
— P. A. Yon, "Ave Maria"
— F. Schubert ir "The
Lord's Prayer" A. H. Ma-
lotte.

Toliau sekė lietuviai kom-
pozitoriai: "Dainos, muzika
ir gėlės" — O. Metrikienė,
"Mano meilė" — B. Budriū-
nas, "Jaunystė" — G. Gu-
dauskienė, ir Jūratės arija
iš operos "Jūratė ir Kasty-
tis" — V. K. Banaitis.

Po pertraukos 4 dainas
solistė vėl paskyrė lietu-
viams kompozitoriams pa-
dainuodama "Diemedžiu žy-
dėsiu" — J. Gruodžio ir
tris J. Karosio kompozicijas:

"Jūra ir nerimas", "Rytą
prie šaltinio" ir "Nevėluo-
kit".

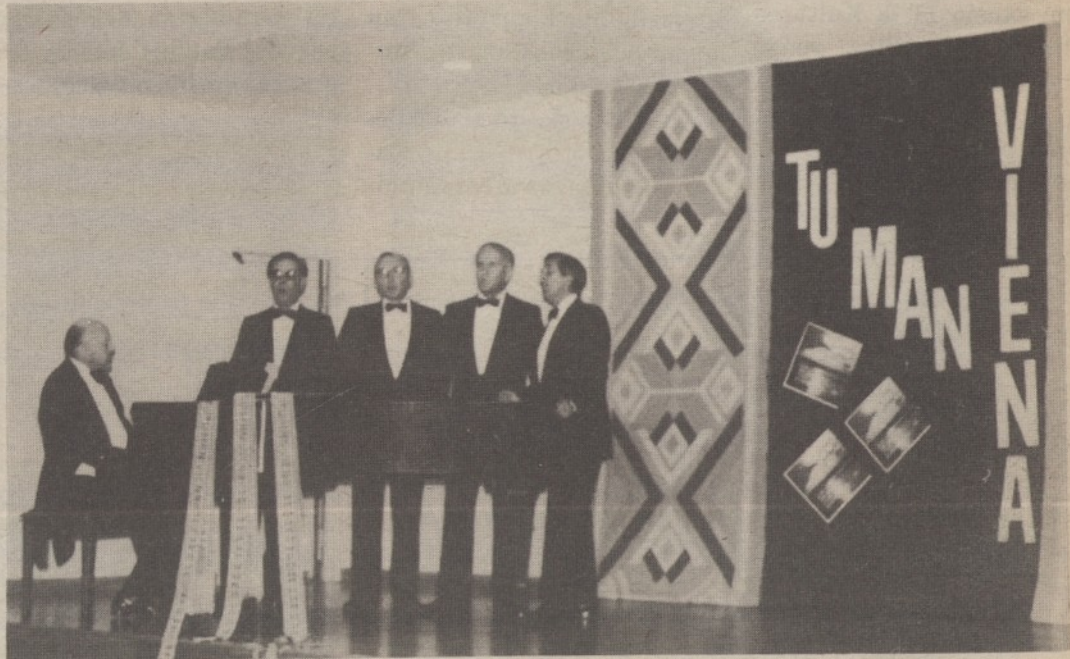
Koncertą solistė užbaigė
padainuodama ilgokas ari-
jas iš operų "Romeo ir Ju-
liete" — C. Gounod, ir "Lu-
cia di Lammermoor" — G.
Donizetti.

Publikai prašant, solistė
dar padainavo ariją iš ope-
ros "Pulko duktė" — G.
Donizetti, ir "Lakštingalos
giesmė" — V. Kuprevičiaus.
Solistei akompanavo
Margareth Douglas.

Koncertas paliko gražų
ispūdį. Ginos Čapkauskienės
balsas, gražus laikymasis
scenoje, jos tokia nuoširdi
šypsena bei vaidyba yra tie
požymiai, kuriais solistė už-
mezgusi kontaktą su publi-
ka išlaiko iki koncerto pa-
baigos.

Atskirai reikėtų paminė-
ti apie koncerto pradžioje
pagiedotus 5 religinius kū-
rinius. Jie praskambėjo di-
dingai ir labai tiko prieška-
lėdinei nuotaikai.

LOS ANGELES VYRŲ KVARTETAS ATVYKSTA Į CHICAGĄ

Los Angeles vyrų kvartetą su vadovu Aloyzu Jurgučiu.

1986 m. vasario mėn. 23 d.,
sekmadienį, 3 val. p. p.

Jaunimo centro didžiojoje salėje
įvyks Los Angeles Vyrų Kvarteto

KONCERTAS

PELNAS SKIRIAMAS LAIKRAŠČIUI DIRVAI PAREMTI.

Bilietai gaunami Vaznelių prekybos įstaigoje ir koncerto die-
nā prie įėjimo.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Rengia ALT S-GOS CHICAGOS
SKYRIAUS VALDYBA

Sol. G. Čapkauskienė dainuoja St. Petersburgu. Prie pianino
Margareth Douglas. Br. Ginčiausko nuotr.

St. Petersburgo lietuvių
kolonijos gyventojai, turė-
ję progos išgirsti šį neeilinį
koncertą, yra dėkingi LB
St. Petersburgo apylinkės
valdybai už jo suruošimą.
(sv)

DETROIT

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS

Lietuvos Nepriklausomy-
bės 68-sios sukakties minė-
jimas įvyks vasario 16 d.
12:30 val. Dievo Apvaizdos
parapijos Kultūros centre.
Minėjimą pradės Detroito
Lietuvių Organizacijų Cen-
tro valdybos pirmininkas
dr. Algis Barauskas, pro-
gramą praves dr. Stefa Miš-
kinienė, vėliavų įnešimą
tvarkys švyturio jūrų kuopos
šauliai, invokaciją su-
kalbės šv. Antano parapijos
klebonas kun. Alfonsas Ba-
bonas.

Minėjime pasakys kal-
bas: dr. Kazys Ėringis ir
JAV senatorius.

Meninėje dalyje girdėsi-
me celo ir piano muziką,
kuria atliks Marius Gražu-
lis ir kiti.

Lietuvos laisvinimo rei-
kalams bus renkamos au-
kos. Paštu ir asmeniškai.
Čekius rašyti Detroito Lithu-
anian Organization Center
ir siūsti finansų sekretoriui
šiuo adresu: Č. Šadeika,
28975 Wellington Road,
Farmington Hills, Mich. ar-
ba pinigais įteikti prie lie-
tuvių parapijų aukų rinkė-
jams bei minėjimo dienoje
Kultūros centre. Tos dienos
rytą 8:15 Dievo Apvaizdos
parapijos kieme bus pakel-
tos vėliavos: Amerikos ir
Lietuvos.

PIKNIKAS

Šv. Antano parapijos cho-
ras kovo 2 d. parapijos pa-
talpose rengia pikniką. Pik-
nike bus lietuviškių valgių
ir turtingas dovanų stalas.
Visi kviečiami savo dalyva-
vimu paremti parapijos
chorą. (ag)

NEW YORK

MINĖJO KLAIPĖDOS
ATVADAVIMĄ

Klaipėdos krašto atvadavimo 63 metų sukakties minėjimas New York'e įvyko š. m. sausio 11 d. Kultūros židinyje. Minėjimą rengė Simo Kudirkos šaulių kuopa, L. K. V. Ramovė New York'o skyrius, D. L. K. Birutės draugija New York'o

skyrius ir Mažosios Lietuvos Rezistencinis Sąjūdis.

Minėjimą atidarė šaulių kuopos pirm. Kęstutis Miklas. Invokaciją skaitė Tėv. Leonardas Andriekus, O. F. M. Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis tarė sveikinimo žodį ir supažindino klausytojus su anais Klaipėdos krašto istoriniais laikais.

Paskaitą skaitė klaipėdiotis Jonas Vilgalys. Jis pasakojo iš savo atsimini-

mų apie to meto klaipėdiečių lietuvių gyvenimą, jų siekimus bei vargus.

Irena Veblaitienė ir Tadas Alinskas paskaitė eilėraščių ir tam tikslui pritaikytus raštus.

Programai vadovavo Vida Jankauskienė. Tai šventei pritaikytas dekoracijas paruošė Paulius Jurkus. Po programos buvo vaisės.

1986 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

14-21 DIENŲ KELIONĖS, 10 DIENŲ LIETUVOJ

14 DIENŲ — LIETUVA IR RUSIJA

Kelionė 716: liepos 16 - liepos 29 — \$1,699. Maskvoj 1 diena, Vilniuj 10, Maskvoj 1. Swisair iš JFK ir Bostono

15 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 101: Rankdarbių paroda. Spalio 1 - spalio 15 — \$1,599.

Kelionė 126: Naujų Metų sutikimas. Gruodžio 26 - sausio 9 — \$1,499. Vilniuj 10 dienų, Kaune 3, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

18 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, SUOMIJA

Kelionė 812: rugpjūčio 12 - rugpjūčio 29 — \$2,059. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 10, Leningrade 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

21 DIENA — LIETUVA, SVĖDIJA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 514: Jaunimo grupė. Gegužės 13 - birželio 2 — \$1,949. Stockholme 2 dienos, laivu į Helsinkį, Maskvoj 2, Vilniuj 10, Leningrade 2, Helsinky 2. SAS iš JFK.

10-17 DIENŲ KELIONĖS, 7 DIENOS LIETUVOJE

10 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 421: balandžio 21 - balandžio 30 — \$1,389.

Kelionė 915: rugsėjo 18 - rugsėjo 27 — \$1,449. Vilniuj 7 dienos, Helsinky 1. Finnair iš JFK.

12 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA, VOKIETIJA

Kelionė 512: gegužės 12 - gegužės 23 — \$1,439. Traukiniu nuo Varšuvos iki Vilniaus, Vilniuj 7 dienos, traukiniu nuo Vilniaus iki Varšuvos, Varšuvoj 2, Frankfurte 1, Lufthansa iš JFK ir Bostono.

14 DIENŲ — LIETUVA, UKRAINA, RUSIJA IR VENGRIJA

Kelionė 610: birželio 12 - birželio 25 — \$1,669.

Kelionė 708: liepos 10 - liepos 23 — \$1,669.

Kelionė 819: rugpjūčio 21 - rugsėjo 3 — \$1,669. Kijeve 2 dienos, Vilniuj 7, Maskvoj 1, Budapešte 2. Swisair iš JFK ir Bostono.

15 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 506: gegužės 6 - gegužės 20 — \$1,599.

Kelionė 603: birželio 3 — birželio 17 — \$1,849.

Kelionė 701: liepos 1 — liepos 15 — \$1,849.

Kelionė 929: rugsėjo 29 — spalio 13 — \$1,599. Maskvoj 2 dienos, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2, Finnair iš JFK.

17 DIENŲ — LIETUVA, LATVIJA, LENKIJA IR VOKIETIJA

Kelionė 506A: gegužės 6 - gegužės 22 — \$1,599.

Kelionė 617: birželio 17 - liepos 3 — \$1,799.

Kelionė 916: rugsėjo 16 - spalio 3 — \$1,699. Traukiniu iš Varšuvos į Vilnių, Vilniuj 7 dienos, Rygoj 3, traukiniu iš Vilniaus į Varšuvą, Varšuvoj 2, Frankfurte 1. Lufthansa iš JFK ir Bostono.

13-14 DIENŲ KELIONĖS, 5 DIENOS LIETUVOJE

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, ITALIJA

Kelionė 511: gegužės 11 - gegužės 23 — \$1,799.

Kelionė 920: rugsėjo 21 - spalio 3 — \$1,799. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Romoj 4, Florencijoj 1. Alitalia iš JFK ir Bostono.

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, AUSTRIJA, BAVARIJA

Kelionė 611: birželio 11 - birželio 24 — \$1,829.

Kelionė 722: liepos 22 - rugpjūčio 4 — \$1,829. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Vienoj 2, Miunchene 3, Lufthansa iš JFK ir Bostono.

Kelionės kainos nustatytos pagal tarifus, veikusius 1985 gruodžio 1. Kelionių kainos gali keistis, besikeičiant kelionių lėktuvais kainom. Visiems klientams bus pritaikytos pigiausios oro kelionės.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:
giminių iškviatimo dokumentus
nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas dovanas giminėm Lietuvoje tarpininkaujant palikimų sutvarkyme

• Prof. dr. Jokūbas Stukas, po 25-kerių metų dėstyto New York'o miesto universitete, Pace University New York'e, ir Seton Hall University, South Orange, N. J., kuriame profesoriavo 23 metus, nuo š. m. sausio 1 d. pasitraukė į Universiteto vadovybės siūlomą pensiją. Prof. Stukas tikisi turėti daugiau laiko pašvęsti savo vedamom radijo valandom, išleisti papildytą knygos "Awakening Lithuania" antrąją laidą, išleisti ilgo grojimo plokštelę su šv. Tėvo Jono Pauliaus II-rojo mišiomis lietuvių kalba į pavertgą Lietuvą ir skirti daugiau laiko Vliko bei Lietuvos Vyčių veiklai. Seton Hall University vadovybė jam suteikė vyresniojo profesoriaus-emerito titulą ir jo kolegos jam ruošia atsiveikinimo pobūvj.

VASARIO 16
PROGRAMOS

JAV LB Krašto valdyba deda pastangas, kad su Lietuvos Nepriklausomybės šventės sukaktimi kuo plačiau būtų supažindinta angliškai kalbanti visuomenė. Tuo tikslu jos Visuomeninių reikalų ir Kultūros tarybų darbuotojai šiais metais Vasario 16-jai yra paruošę specialias magnetofonines juostelėse įrašytas radijo programas. Inž. Eduardo Meilau rūpesčiu yra paruoštos dvi visuomeninio-politinio pobūdžio programos, 15 minučių ir 27 minučių ilgio. Kultūros tarybos narių Juozo Stempuzio ir Algio Rukšeno rūpesčiu yra ruošiami 25 minučių kultūrinio pobūdžio radijo programa. Visos programos yra pajvairintos lietuviška vokaline ir instrumentaline muzika. Turintieji galimy-

Rukšenas

IS THAT YOU LAUGHING COMRADE?

IS THAT YOU
LAUGHING
COMRADE?The
World's
Best
Russian
(Underground)
Jokes

By Algis Rukšenas—Drawings by George Kocar

CITABEL
PRESS

CITABEL PRESS

Algio Rukšeno leidžiamos sovietinių juokų knygos viršelis.

SOVIETINIO
POGRINDŽIO
JUOKŲ KNYGA

Algis Rukšenas, žurnalistas, rašytojas, politinių įvykių komentatorius, paruošė anglų kalba sovietinių juokų knygą, kurią leidžia Citadell Press leidykla. Knygai iliustracijas piešė žinomas amerikiečių karikatūristas George Kocar. Leidykla spausdina pirmąją knygos laidą kietais viršeliais su spalvotu aplanku. Ultramarino spalvos aplanke oranžine spalva atspausdinta antraštė: "Is that you Laughing Comrade?" Knyga pasirodys rinkoje gegužės mėnesį.

Užsisakyti prašome ne vėliau kaip iki š. m. vasario 9 d. Kultūrinės radijo programos juostelių skaičius šiais metais bus ribojamas.

• Palangos jūrų šaulių kuopa St. Peterburge, Fl., kuriai vadovauja pirm. M. Karaitis, Dirvai paremti atsiuntė 20 dol. Ačiū.

• Parduodamas gražus namas Juno Beach, Fla., 5 minutės nuo Atlanto vandenyno, ant kalniuko, lietuvių gyvenamame rajone, 3 erdvūs miegamieji, dvi vonios, dviejų automobilių garažas, maudymosi baseinas, uždengtas vieliniu tinklu, aplinkui gėlės, vaismedžiai, popiet (305) 626-5432. (5-7)

Prieš penkioliką metų Algis Rukšenas parašė stambų tomą apie Simo Kudirkos bėgimą iš Sovietų žvejybos laivo. Prieš trejus metus jis parašė politinę satyrą "Posėdis pragare", kurią vaidino Vaidilos teatras. Pastaruoju metu Algis Rukšenas rašo šios satyros angliškąją versiją "A Summit Meeting in Hell".

(jst)

• Vincas Misiūnas, Elizabeth, N. J., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 23 dol. Ačiū.

• Vaclovas Mažeika, buvęs ALT S-gos pirmininkas, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 23 dol. Ačiū.

DOVANŲ PARDUOTUVĖ
PATRIA

2646 West 71st Street,
Chicago, Ill. 60629

Gintarai, tautodailė, laikrodžiai, brangenybės, TV, elektronika, pardavimas ir taisymas.

Savininkai Fr. ir A. Šlutai,
telef. (312) 778-2100

FILATELIJA

Nr.1

Antanas Bernotas

JAV gruodžio 4 d. išleido 36 centų aerogramą paminėti pasirodysiančią Halley kometa, kartu pagerbiant ir rašytoją Mark Twain. Deja, dėl didelio formato jos čia parodyti negalime.

Pirmoje aerogramos pusėje parodyta pati kometa ir ištrauka iš Mark Twain išsireiškimo, kad jis į šį pasaulį atėjo kartu su šia kometa (1835 m.), čia pagyveno ir kartu su ja išeis (jis mirė 1910 m.). Antroje aerogramos pusėje yra pats Mark Twain (tikroji pavardė Samuel Langhorne Clemens) ir charakteringas vaizdas iš jo apysakų, kuriame parodytas laivas Misissipi upėje ir krantu einąs berniukas Huckleberry Finn. — Ir šios apžvalgos autorius atsimena, kad maždaug 1912 m., kada ši uodegota žvaigždė naktimis pasirodydavo, žmonės kalbėjo: Ne prieš gera, kas nors turės įvykti. Ir įvyko: už poros metų prasidėjo I Pas. karas, nušlavęs pusę Europos, bet atnešęs Lietuvai laisvę.

KANADA praeitais metais išleido šiuos naujus pašto ženklus: 1. Rugsėjo 30 d. išėjo 34 c. pašto ženklas Louis Hebert pagerbti. Piešinyje parodytas pats Hebert su dalgiu ant

pečių, javų varpomis ir įvairiomis valstažolėmis.

Louis Hebert (1575-1627) gimė Paryžiuje karališkojo dvaro aptiekoriaus šeimoje. 1604 m. atvyko į Naująją Prancūziją ir apsisistojęs Port Royale (dabartinėje Nova Scotia provincijoje), kur per keletą metų vertėsi vaistininko amatu, gydydamas ligonius. Britams užėmus šią pakrantę, grįžo į Prancūziją, bet 1617 m., Champlaino kviečiamas, vėl atvyko ir apsisistojęs Quebeco, kur ir toliau vertėsi vaistininko amatu bei ūkininkavo. Dėl savo nuopelnų buvo pakeltas kolonijos magistras.

2. Spalio 3 d. buvo išleisti keturi pašto ženklai po 34

c. ir blokas su švyturiais, esančiais Kanados pakrantėse.

Pašto ženkluose yra parodyti šie naujai pastatyti švyturiai: 1. Švyturys Haut-fond Prince, esąs šv. Lauryno upėje prie Saguenay upės intako, Quebeco provincijoje. 2. Švyturys Pelee Pasage, esąs Erie ežere, Ontario provincijoje. 3. Švyturys ant Sisters Inlets Britų Kolumbijoje, ir 4. švyturys Rose Blanche, esąs Cains saloje Newfoundlando pakrantėse. Malonu pažymėti, kad švyturiai Nr. 1 ir 2 buvo pastatyti pagal projektus ir priežiūrą lietuvių inž. Juozo V. Danio labai sunkiose gamtos sąlygose. Inž. J. V. Danys nuo 1959 m. iki 1979 m. buvo Kanados susisiekimo ministerijos vandenų valdybos statybos skyriaus viršininku.

V. VOKIETIJA išleido 80 pfenių pašto ženklą paminėti 400 metų sukakčiai, kai buvo atidaryta Frankfurto birža.

Frankfurtas yra Hesseno provincijos miestas ir randasi prie Maino upės už 20 kilometrų nuo jo intako į Reiną. Tai labai senas miestas, žinomas jau romėnų laikais. Nuo 1152 čia buvo renkami imperatoriai, o nuo 1562 m. jie čia būdavo ir karūnuojami. Vėlesniais amžiais perėjo į Prūsijos valstybės sudėtį. Frankfurtas jau nuo amžių žinomas kaip prekybos, pramonės, meno ir mokslo centras. II Pas. karo metu miestas labai nukentėjo. Šiuo metu atstatytas. Pokario metais čia gyveno ir saujalė lietuvių. Dabar labai svarbi amerikiečių bazė. Mieste gyvena virš pusės milijono gyventojų.

PHILADELPHIA

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS MINĖJIMAS

Philadelphijoje Nepriklausomybės šventė bus paminėta sekmadienį, vasario 16 dieną. Visose trijose lietuviškose parapijose bus atnašaujamos šv. Mišios už Lietuvą. Šv. Andriejaus parapijoje, 19-ta ir Wallace Sts., lietuviškų Mišių metu, 10:30 val. organizacijos dalyvaus su vėliavomis. Šv. Kazimiero parapijoje Mišios už Lietuvą bus 10:30 val. ir šv. Jurgio parapijoje 10:30 val. ryte. Lietuvos Vyčių 3-čios kuopos pirm. Marytė Lepera rūpinasi, kad šv. Kazimiero ir šv. Jurgio parapijoje Mišių me-

Dievo Motinos parapijos Clevelande pastatai ir laisvės paminklas, vieną rytą buvo padengti gilaus sniego...

V. Bacevičiaus nuotr.

tu būtų paminėta Nepriklausomybės šventė.

Minėjimo oficiali programa bus 1:30 val. p. p. Lietuvių Namų didžioje salėje (Lithuanian Music Hall), 2715 E. Allegheny Avenue. Įsidėmėtinas naujas minėjimo laikas, pusė valandos anksčiau nei pereinamais metais. Kadangi dalyvaus miesto meras Goode ir gubernatoriaus atstovas minėjimas bus pradėtas punktualiai.

Lietuviškai kalbą pasakys dir. Antanas Razma, Lietuvių Fondo valdybos pirmininkas. Angliškai kalbės Dave Christian, Vietnamo karo ddivyris, labiausiai apdovanotas Vietnamo veteranas, buvęs veteranų reikalų vedėjas Washington, o dabar kandidatas į kongreso atstovus iš Bucks Country.

Meninę programą atliks solistė Marytė Bizinkauskaitė, pereinamųjų metų Metropolitan Operos konkurso fi-

nalistė, ir pereinamąjį rudens mėnesį pirmą vietą LB kultūros tarybos ruošiamame instrumentalistų ir vokalistų konkurse. Programoje dalyvaus tautinių šokių grupė AUSRINĖ, vadovaujama Eimučio Radžiaus ir Vyrų Dainos Vienetas vadovaujamas Vyto Maciūno.

Minėjimo išvakarėse, vasario 15 d., 7 val. vak. Lietuvių Namų Kultūros centre vyks Philadelphia visuomenės susitikimas su dr. Razma ir pakalbis Lietuvių Fondo klausimais.

Minėjimo dienos vakarą, 6:30 val. per WFLN-FM radijo stotį jau aštuonioliktą metą iš eilės bus transliuojama LB Kultūros Tarybos specialiai šiai progai paruošta programa. Visuomenė kviečiama programos pasiklausyti ir stočiai parašyti padėkos laiškus šiuo adresu: WFLN-FM Radio Station, 8200 Ridge Ave., Philadelphia, Pa. 19128.

(tg)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių kopyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

PIRMĄ KARTĄ IŠ CLEVELANDO Į LIETUVĄ

Mes rezervuojame vietas kelionei į Lietuvą, tiesiog iš Clevelando, gegužės mėn. 19 d. ir rugsėjo 17 d.

Skrendame Lufthansa lėktuvais.

Skambinti: (216) 951-2232
VIP TRAVEL SERVICES

(prašykite Sonia)

MES KALBAME LIETUVIŠKAI.

JAV SENATE KELIAMAS LIETUVOS LAISVĖS REIKALAS

JAV senate sen. Arlen Specter (Resp., Pa.) pasiūlė rezoluciją 101, pabrėžiančią Lietuvos teisę būti laisva ir nepriklausoma ir rezoluciją 102, reikalaujančią iš Pabaltijo kraštų išvesti sovietines įgulas ir Maskvos pareigūnus. Šios rezolucijos buvo perduotos svarstyti Senato Užsienio Reikalų Komisijai.

Apie tai patyrusi Amerikos Lietuvių Taryba kreipėsi į visus 17 tos komisijos narius, su pirmininku sen. Lugar priešaky, pažymėdama, kad tos rezolucijos labai svarbios visam demokratiniam vakarų pasauliui, ir atkreipdama dėmesį, kad Sovietų Sąjunga atkakliai siekia plėsti savo kolonialinę imperiją bei pabrėždama reikalą paremti pavergtų tautų laisvės ir nepriklausomybės siekimus. Todėl paprašė šias rezolucijai paremti minėtame komitete ir balsavime Senate.

• **Napoleonas Miškinis**, Orchard Lake, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo Dirvai paremti 13 dol. Ačiū.

• **J. Pilkauskienė**, Hamilton, Ont., Dirvai paremti atsiuntė 15 dol. Ačiū.

• **Grażina Siliūnienė**, Flushing, N. Y., atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 13 dol. Ačiū.

• **Juno Beach Fla.**, organizacijų atstovų susidaręs N. Metams ruošti komitetas, per mūsų bendradarbi Joną Garlą atsiuntė Dirvai paremti 40 dol. Ačiū.

• **Donatas Januta**, Berkeley, Ca., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• **Vytautas Petrauskas**, Chicagoje, atsiuntė auką 25 dol. su pastaba, kad tai da-

ras norėdamas paremti įdomų ir reikalingą laikraštį Dirva. Ačiū.

• **Dr. Birutė Paprockienė**, New Yorke, a. a. dr. Alberto Geručio atminimui pagerbti, Dirvai įteikė auką 50 dol. Ačiū.

Liepsnelių vadovė V. Bublūtė su V. Civinskaite. V. Bacevičiaus nuotr.

• **Juozas Kapočius**, Lietuvos kariuomenės kūrėjas-savanoris, buvęs sužeistas kovose už Lietuvos nepriklausomybę, dabar peržengęs 85 metus, priglauostas senelių prieglaudoje, Australijoje. Jis jaučiasi labai vienišas ir jei kovų draugai parašytų jam laiškelį, prasklaidrintų senatvės dienas, kad dar nėra užmirštas. Jo adresas: Juozas Kapočius, 30-17 Smith St., Kentlyn NSW 2560, Australia.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIŲ apdraudos įstaigą** — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti **ZENONUI** arba **SAULIUI** (216) 442-6810.

ŠV. JURGIO PARAPIJOS VEIKLA

1985 metai Šv. Jurgio parapijoje praėjo sėkmingai, ką įrodo jos renginių populiarumas ir didelis pasisekimas. Šalia "skaniausių cepelinų" pietų, populiarūs "kalakutų" dienos su turtinga loterija ir pietumis, įvairių minėjimų, vėl buvo surengta Kūčių vakarienė su tradiciniais patiekalais ir religine bei menine programa. Valgius pagamino dar bščios, pasišventusios, bet labai kuklios parapijos moterys, prašiusios neskelbti jų pavardžių. "Mes visa tai darome mūsų parapijos labui", pareiškė viena. Meninei programai vadovavo Tarybos pirmininkė Vilija Nasvytytė, talkininkaujama Aurelijos Balašaitienės. Tris degančias žvakes, deklamuojuant specialiai paruoštus tekstus, į užtemdytą ir gražiai papuoštą salę įnešė jauniausios kartos atstovai: Algis Kasulaitis, Kristina Kasulaitytė ir Helena Macy. Prieš Bernelių Mišias Ryto Babilio vadovaujamas parapijos choras, vargonais palydint ilgametei vargonininkei Jūrai Blynaitei, atliko puikų religinės muzikos koncertą.

Parapijos Tarybą, kuriai pirmininkauja jaunosios kartos energinga, darbšti ir sumani atstovė Vilija Nasvytytė, sudaro visų gentkarčių ir visuomenės sluoksnių atstovai: Alvydas Balas, Jerry Barstilauskas, Rimas Čepulis, Vincas Gėlgotas, Algis Matulionis, Stasė Miglinienė, Sue Milikas, Liusė Tamošiūnienė ir Marytė Trainauskaitė. Taryba, nors ir pasiskirsčiusi pareigomis, visus darbus atlieka bendrai, nuo virtuvės sutvarkymo, salės puošimo iki programų pravedimo.

Naujesiems 1986 metams Taryba jau turi sudariusi veiklos planą. Gavėnios laikotarpyje kun. Bacevičius po sekmadienio pamaldų praves dvasinio atsinaujinimo programą, pasirošiant Prisikėlimo šventei. Tradicinis Atvelykio stalas, su lietuviškais skanumynais, margučiais ir verbomis, ruošiamas ir šiais

metais. Taip pat numatoma Lietuvos Krikšto minėjimas su iškilia programa.

Kun. Juozo Bacevičiaus iniciatyva jau kuris laikas parapijos salėje vyksta savaitiniai bingo žaidimai, kurių pajamos žymiai prisidėjo prie parapijai labai reikalingo pastatų ir aplinkos pagerinimo; pastatyta metalinė apsaugos tvora, samdomas automobiliams saugoti asmuo. Jaunimo Sąjungos naujų metų sutikimas, kurį organizavo Algis Nagevičius ir Rėda Ardytė, praėjo dideliu pasisekimu, dalyvaujant gražiam būriui jaunimo. Kadaise pasklidęs mitas, kad parapija esanti nesaugiame rajone, jau seniai nustojo savo aktualumo. Stebint kasdieninį gyvenimą: matome, kad "saugios" vietos niekur nėra, nes apiplėšimai ir automobilių vagystės pastoviai at-

sitinka visur, net "geriausiose" vietovėse. Šv. Jurgio parapijos nariai jaučiasi saugiai ir tvirtai, o aktyvus jaunosios kartos dalyvavimas parapijos darbuose užtikrina jos tolimesnį gyvenimą.

A. Balašaitienė

CLEVELANDO PARENGIMAI

• **VASARIO 8 D.** Blynų balius. Rengia Pilėnų tuntas.

• **VASARIO 16 D.** Nepriklausomybės šventė. Ruošia Amerikos Lietuvių Taryba ir Lietuvių Bendruomenė. 4 val. p. p. Dievo Motinos parapijos salėje.

• **KOVO 9 D.** 12 val. Dievo Motinos parapijos kavinėje Kredito kooperatyvo Taupa narių metinis susirinkimas.

• **KOVO 16 D.** Kaziuko mugė Dievo Motinos parapijos salėje.

• **KOVO 22 D.** Šv. Kazimiero lit. mokyklos koncertas Dievo Motinos parapijoje.

• **BALANDŽIO 12-13 D.** Židinio parengimas.

• **BALANDŽIO 26 D.** Hamiltono Mergaičių "Aidas" ir Clevelando dainos muzikos vieneto "Uzdainuokim" jungtinis koncertas.

• **GEGUŽĖS 11 D.** Šv. Kazimiero lit. mokyklos Motinos Dienos minėjimas.

• **GEGUŽĖS 17-18 D.** Ateitininkų šeimos šventė.

• **GEGUŽĖS 24, 25, 26 D.** Grandinėlės šokėjų-muzikantų sąskrydis ir koncertas.

• **BIRŽELIO 1 D.** Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokslo metų baigimas.

Pilėnų tunto skautai R. Matas ir R. Biliūnas Kaziuko mugėi gamina darbelius. V. Bacevičiaus nuotr.

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

- ROMA MAJOROVAS
- ALGIS MATAS
- DALIA ŠIRVAITIS
- PETRAS MATAS
- CAROL BAGGOTT
- PATRICIA SAJOVEC
- JONAS DUNDURAS
- HOWARD TURNER — Attorney
- Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

SALAMANDER SHOE SALE

starts NOW for the next two weeks.

SAVE 25%

on ladies' and gentlemen's winter shoes ONLY.

SALAMANDER SHOE STORE
Stefan Deubel

4164 Lorain Ave., Cleveland, O. 44113

Phone: 281-7003

Business hours:

Mon. thru Thursday 9-4
Friday 8-6; Saturday 8-5

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS CLEVELANDE

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 68 metų sukakties minėjimas Clevelande įvyks sekmadienį, vasario mėn. 16 d. šia tvarka:

9:40 val. vėliavų pakėlimas prie paminklo Dievo

Dr. Antanas Klimas skaitys paskaita Vasario 16 minėjime Clevelande.

Sen. Gary C. Suhadolnik kalbės Vasario 16 minėjime Clevelande.

Motinos parapijos aikštėje.

Iškilmingos šv. Mišios: 10:00 val. Dievo Motinos parapijos šventovėje;

10:30 val. šv. Jurgio parapijos šventovėje.

Iškilmingas minėjimas 4 val. p. p. Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Kalbės Ohio valstijos senatorius G. suhadolnik ir prof. dr. A. Klimas iš Rochester, N. Y. Tema: "40 vilties ir laukimo metų".

Meninę dalį atliks Grandinė ir Dievo Motinos parapijos choras. Įėjimas į minėjimą visiems veltui. Visos organizacijos prašomos dalyvauti pamaldose ir minėjime su vėliavomis ir visi lietuviai maloniai kviečiami gausingai atsilankyti. Minėjimo metus bus renkamos aukos pagal aukotojų valią.

Minėjimą rengia LB Clevelando Apylinkės ir ALT Clevelando skyriaus valdybos.

LIETUVIŲ NAMAI VĖL MOKĖS PALŪKANAS

Lietuvių namų bendrovės (Lithuanian Village Inc.) akcininkų metinis susirinkimas šaukiamas vasario 23, sekmadienį, 12 valandą Lietuvių namų salėje. Bendrovėje yra apie 850 akcininkų, turį apie devynis tūkstančius akcijų. Bendrovės taryba nutarė už 1985 metus išmokėti po 50 c. palūkanų už kiekvieną akciją. Jau antri metai iš eilės akcininkams mokamos palūkanos, nors 1985-86 metų laikotarpyje bendrovė išleis apie \$60,000 namų kapitaliniam remontui.

Ketverių metų terminą baigia šie direktoriai: R. Bublys, kuris du terminus buvo bendrovės pirmininku, J. Duleba, Alg. Matulionis ir Vyt. Ramonis. Kandidatuojančių asmenų į di-

Ruošiantis blynų baliui, kuris įvyks vasario 8 d. Clevelando lietuvių namuose. Nuotraukoje Pilėnų tunto skautų tėvų komitetas. Sėdi: D. Motiejūnienė, B. Mainelienė, M. Puškorienė ir dr. G. Matienė. Stovi: J. Biliūnas, B. Taraškienė ir P. Stungys. V. Bacevičiaus nuotr.

rektorius pilnas sąrašas bus žinomas vasario 4 d.

Lietuvių klube atliktas pagrindinis remontas, virtuvėje pastatyta nauja virimo krosnis, indų plovimo mašina, įdėtos sanitarinės sienos ir grindys. Gintaro valgyklos patalpa praplėsta. Gintare maloni naujovė — savaitgalių muzikinė programa, kurią atlieka pianistas Raimundas Kavaliauskas. Jis skambina klasiškos ir lengvosios muzikos kūriniais. Pirmieji muzikiniai vakarai susilaukė gražaus pasisekimo. Dabar svarbu, kad Gintare būtų daugiau svečių.

Klubas 1985 metais turėjo 2050 narių. 1986 metų narių pažymėjimai jau parduodami, prašom atnaujinti savuosius arba įsigyti naujus. 75% narių yra amerikiečiai, kurie lanko klubą ir Gintaro valgyklą. Klubas gerai administruojamas, tvarkingai vedama atskaitomybė. Įsigijus kompiuterį, palengvėjo algų mokėjimo ir mėnesinių apyskaitų raštinės darbai. Klubo administracijoje dirba grupė darbščių ir sumanių direktorių. (jst)

• A. A. Antanas Končius, 67 m. amž., mirė sausio 7 d. Tampa, Fl., kur buvo prieš 9 metus persikėlęs gyventi iš Clevelando. Nuliūdime liko sūnus Algis, duktė Regina, trys vaikaičiai ir dvi dukterėčios Jūra ir Daiva Blynaitės Clevelande.

Palaidotas sausio 9 d. Myrtle Hill Memorial Park.

VERTAS DĖMESIO KONCERTAS

Š. m. vasario 25 dieną, 8 val. vak. ROBERT PAGE SINGERS profesionalų choras atliks liaudies dainų koncertą, kuriame girdėsime lietuviškai dainuojant B. Budriūno "O Nemune" ir Broniaus Kazėno aranžuotą "Žilvytį". Koncertas įvyks Beck Center, 17801 Detroit Ave. Bilietų daina 10 dol. asmeniui. Grupėms po 25 asmenis kaina tik 6 dol. Bilietus galima iš anksto užsisakyti skambinant telef.

521-2540. Programoje taip pat bus dainuojamos rusų, ukrainiečių, latvių ir kitų tautų liaudies dainos originaliomis kalbomis. Lietuviai kviečiami koncerte gausingai dalyvauti. Tai retas ir mūsų dėmesio užsitarnaujantis įvykis, kad kita-taučiai dainuotų mūsų dainas mūsų kalba. (amb)

• BALFo Clevelando skyriaus visuotinis metinis susirinkimas įvyks š. m. vasario 14 d. 6:30 val. vakare Lietuvių Namų mažojoje salėje. Skyriaus valdyba kviečia visus gausingai dalyvauti. Po susirinkimo bus kavutė.

• Taupos Kredito kooperatyvo narių metinis susirinkimas įvyks kovo 9 d., sekmadienį, 12 val. Dievo Motinos parapijos svetainėje.

ĮRAŠAI VASARIO ŠEŠIOLIKTAI

Radijo valandėlėms Amerikos Lietuvių Taryba paruošė įrašus Vasario šešioliktos minėjimams. Įkalbėjo ALT pirm. Teodoras Blinstrubas, dr. Kazys Ėringis, adv. Saulius Kuprys ir Vilija Kerelytė. Kasetes su įrašais gavo radijo valandėlių vedėjai. Kalbas įrašė Petras Petrutis, multiplikavo Anatolis Šlutas.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

• PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Lonely, Need a date?
Cal Datetime
1-800-972-7676.

Superior Savings ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki

\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių ir paskolų sąlygų teiraukitės

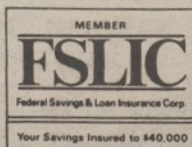
Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 iki 4:00,
penktadieniais 9:00 iki 6:00;
šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

DIRVA

MIRĖ MYKOLAS GURECKAS

Mykolas Gureckas, Dirvos bendradarbis, sulaukęs 84 metų, staiga mirė, lankydamas Palos Verdes Estates, Calif..

M. Gureckas įstojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę 1920 m. Vėliau baigė Dotnuvos Žemės Akademiją, įgydamas Diplomuoto Miškininko vardą. Eilę metų ėjo aukštas pareigas Miškų Dept. 1934 m. įsteigė medžio pramonės bendrovę Klaipėdoje.

1953 m. su doc. A. Vasiliausku parašė leidinį Medžio Pramonė Lietuvoje.

Yra rašęs spaudoje ir LE miškų ir bendrais klausimais.

M. Gureckas mirė sausio 19 d., lankydamas su žmona Elena jų du sūnus šioje vietovėje: 1701 Via Arriba, Palos Verdes Estate, Cal. 90274.

• Marija Butkienė mirė sausio 23 d. Great Neck, N. Y. Liko vyras Vaclovas Butkys, duktė Laima Urbonienė su šeima gyvenanti Lietuvoje ir kiti giminės.

M. Butkienė 31-nus metus gyveno su dukra Lietuvoje ir tik prieš aštuonerius metus gavo leidimą atvykti pas vyrą į šį laisvės kraštą.

Garbingas Lietuvos Sūnus, 1920 m. Savanoris, Miškų Urėdas, Medžio Pramonės Kūrėjas, Lietuvių Enciklopedijos ir Spaudos bendradarbis

MYKOLAS GURECKAS

staiga mirė 1986 m. sausio 19 d. Kalifornijoje.

Giliausią užuojautą reiškiamo ELENAI GURECKIENEI ir sūnams GINTARUI ir INDRIUI.

Vladas ir Dorothy
Žilinskai

Mielam Bičiuliui, Diplomuotam Miškininkui

MYKOLUI GURECKUI

mirus, jo mylimą žmoną ELENA ir sūnus

GINTARĄ ir INDRIŲ nuoširdžiai užjaučia

Chester ir Elsė Bogušai
Ada ir Vladas Varneckai
Mina Rushinskas
Juozas Valkauskas

A. A.

MYKOLUI GURECKUI

mirus, jo žmonai ELENAI ir sūnams bei artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Jadvyga Bajorinienė
Aldona ir Vytautas Mauručiai

PIRMA KARTĄ LOS ANGELES!

Š.m. vasario 9 d.,

sekmadienį,

12:30 val. p.p.

Šv. Kazimiero

parapijos salėje

Sol. Regina Žymantaitė-Peters

Solistės

REGINOS ŽYMANTAITĖS - PETERS KONCERTAS

Bilietai \$7.50.

Moksleiviams veltui.

Koncerto pelnas skiriamas DIRVAI paremti

Rengia ALT S-gos Los Angeles skyrius

MIRĖ ALOYZAS JANČYS

A. A. Aloyzas Jančys, ilgametis Tautinės Sąjungos narys ir Korp! Neo-Lithuania filisteris, mirė St. Petersburg, Floridoje.

Sudarydamas testamentą, velionis visą savo turtą paliko Amerikos Lietuvių Tautinei Sąjungai.

Velionio pageidavimu, Jo palaikai — urna su pelenais yra atsiųsti į Chicago palaidoti.

Laidotuvės įvyks š. m. vasario mėn. 12 d., trečiadienį, 1 val. po pietų kun. J. Borevičius atnašaus šv. Mišias Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Tuoj po pamaldų apie 2 val. atsiveikinimas ir laidotuvės Tautinėse kapinėse administracijos pastate.

Tautinės Sąjungos nariai, draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti pamaldose ir laidotuvėse.

Laidotuvėmis rūpinasi Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga.

KARO MUZIEJAUS IŠKILMĖS

Prieš 65 metus, 1921 vasario 16 buvo įsteigtas Vytauto Didžiojo karo muzie-

jus Kaune. JAV LB Kultūros taryba padarė magnetofono juostos kopiją, kurioje buvęs Kauno valstybinio radijofono pranešėjas Jonas Stonis savo reportaže prisimena Vytauto Didžiojo karo muziejaus įsteigimą ir taip pat žyusiųjų dėl Lietuvos laisvės apeigas prie Nežinomojo kareivio kapo karo muziejaus sodelyje. Juostos trukmė — 10 minu-

čių, tinka transliuoti Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga.

Radijo programos, norinčios gauti juostos kopiją, prašom kreiptis pas Kultūros tarybos pirmininkę Ingridą Bublį, telef. (216) 481-8854.

• Vytautas Juodka, Chicagoje, Dirvai paremti atsiuntė auką 13 dol. Ačiū.

A. A.

JURGIUI ŠVOBAI

Lietuvoje mirus, broliui JONUI ir brolienei

JOANAI ŠVOBOMS nuoširdžią užuojautą

reiškia ir kartu liūdi

Amerikos Lietuvių Tautinės
Sąjungos, Detroito Skyriaus
valdyba ir nariai